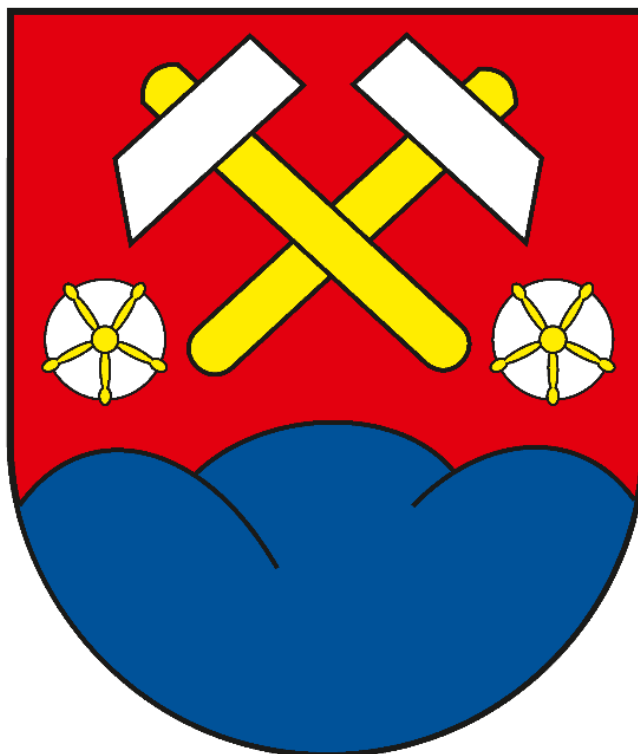

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žakarovce na roky 2018 – 2022

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žakarovce na roky 2018-2022	
Územné vymedzenie:	Obec Žakarovce	
Územný plán obce schválený:	áno	
Dátum schválenia PHSR:		
Dátum platnosti:	od	do 31.12.2022
Verzia ¹ :	1.0	
Publikovaný verejne dňa:		
Vypracoval:	RNDr. Radomír Babiak, PhD., www.dokumentypreobce.sk	

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Žakarovce

Erb obce

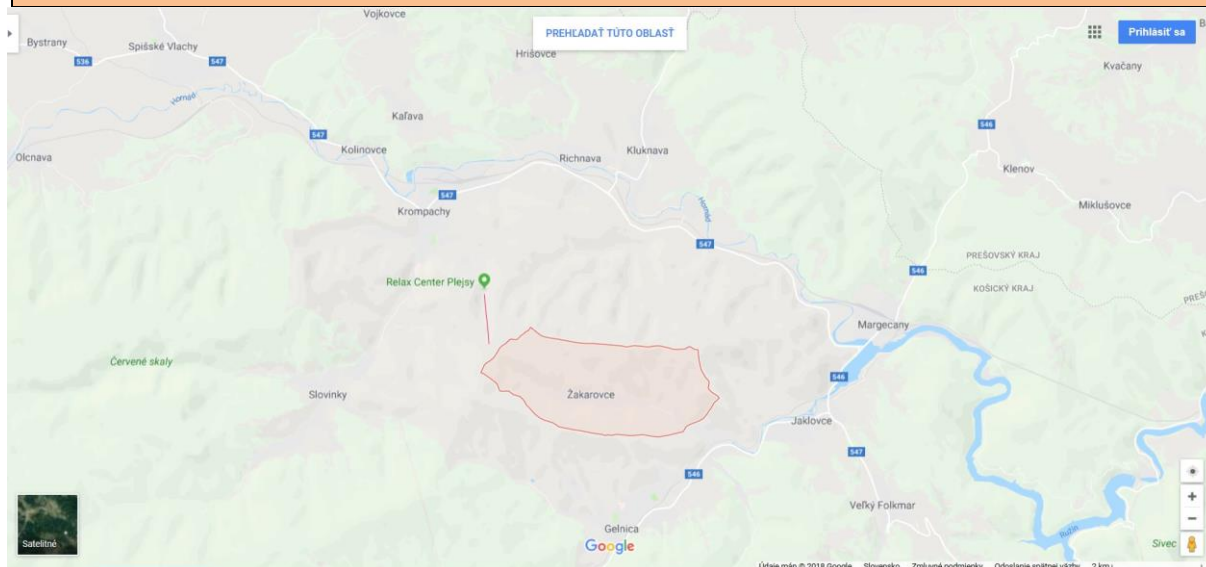
Základné údaje	
----------------	--

Samosprávny kraj:	Košický
Okres:	Gelnica
Historický región:	Hnilecká dolina
Poloha stredu obce:	48°52'40'' s.g.š. a 20°55'30'' v.z.d.
Nadmorská výška stredu obce:	520 m.n.m.
Rozloha katastra:	8,62 km ² (862 ha)
Počet obyvateľov:	725 k 31.12.2017
Hustota obyvateľstva:	84 obyv./km ²
PSČ:	055 71
Evidenčné číslo vozidiel:	GL

Oficiálne kontakty

Adresa:	Obec Žakarovce Obecný úrad č. 335 055 71 Žakarovce
Web:	www.zakarovce.sk
Email:	zakarovce@zakarovce.sk
Telefón:	053 / 4821 401
IČO:	00 329 801

Poloha obce

OBSAH

ÚVOD	5
ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ŽAKAROVCE NA ROKY 2018-2022	6
A-ANALYTICKÁ ČASŤ	10
ZOZNAM ANALYZOVANÝCH VÝCHODISKOVÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV A DÁT	11
A.I ANALÝZA VNÚTORNEHO PROSTREDIA	12
História obce	12
Prírodné pomery	13
Kvalita životného prostredia	13
Ochrana prírody a krajiny	13
Odpadové hospodárstvo	13
Ochrana proti povodňam	14
Obyvateľstvo	14
Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva	14
Veková štruktúra	17
Národnostná a konfesijná štruktúra	18
Vzdelanostná štruktúra	19
Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva	19
Zamestnanosť	20
Nezamestnanosť	21
Domový a bytový fond	25
Dopravná infraštruktúra	25
Technická infraštruktúra	26
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby	26
Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport	27
Administratívno-správne služby	28
Hospodárske pomery	28
Polohová atraktivita územia	28
Organizačná štruktúra ekonomiky	29
Poľnohospodárstvo, lesné a pozemkové hospodárstvo, priemysel	30
Cestovný ruch	30
Finančná analýza	31
Prehľad majetku a zdrojov	32
Analýza príjmov a výdavkov	32
Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR	34
Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií	35
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	37
Členstvo obce v organizáciách	38
Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020	38
STEEP analýza	41

A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	42
SWOT analýza.....	42
Kľúčové faktory a disparity územia	43
B-STRATEGICKÁ ČASŤ	44
STRATEGICKÁ VÍZIA A STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE	45
STRATÉGIA ROZVOJA	46
C-PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	49
OPATRENIA, PROJEKTY A AKTIVITY PODĽA PRIORITNÝCH OBLASTÍ	50
SÚBOR UKAZOVATEĽOV, VÝSLEDKOV A DOPADOV	54
D-REALIZAČNÁ ČASŤ.....	60
AKČNÝ PLÁN OBCE	61
ADMINISTRATÍVNE, ORGANIZAČNÉ A INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE PHSR.....	62
STRUČNÝ POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE.....	63
SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA.....	63
E-FINANČNÁ ČASŤ	65
INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN.....	66
MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA A FINANČNÝ RÁMEC.....	67
SYSTÉM HODNOTENIA A ZARAĐOVANIA PROJEKTOV DO FINANCOVANIA.....	71
ZÁVER	72
PRÍLOHY	73
ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU, PRACOVNÝCH SKUPÍN A PARTNEROV ZAPOJENÝCH DO SPRACOVANIA PHSR.....	74
ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR	74
ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHSR.....	75
AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 2 ROKY	76
ZOZNAM TABULIEK, GRAFOV A FORMULÁROV	80

Úvod

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahlou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome miléníí a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégií samospráv.

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žakarovce na roky 2018-2022“ (ďalej len „PHSR“) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskej a sociálnej situácie stanovuje strategické ciele a priority v záujme budúceho rozvoja obce. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce. Týmto programom sa uskutočňuje podpora rozvoja na lokálnej úrovni s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Ide o program cielených opatrení, navrhnutý pre stimulovanie rozvoja obce v strednodobom horizonte.

Cieľom tohto dokumentu je navrhnúť funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce so zreteľom na potreby jej obyvateľov. Tento dokument formuluje tak strategické ciele, ako aj konkrétne opatrenia a aktivity, realizáciou ktorých budú tieto ciele naplnené. PHSR nie je uzavretý dokument bez možnosti zmien. Práve naopak, je dokumentom živým, otvoreným, ktorý môže byť v prípade potreby kedykoľvek aktualizovaný, dopĺňovaný a upravovaný. Jeho význam a využitie spočíva predovšetkým v tom, že je spracovaný na základe prieskumu názorov a potrieb volených orgánov obce, jej obyvateľov, záujmových skupín, ako aj za spoluúčasti miestnych aktérov a odborníkov.

Ambíciou dokumentu je podať odpovede na tri základné a najdôležitejšie otázky:

1. Akí sme a kde sa nachádzame?
2. Kam sa chceme dostať?
3. Ako sa tam dostaneme?

Cieľom analytickej časti je identifikácia rozvojových faktorov a disparít obce (akí sme a kde sa nachádzame). Následne je v strategicknej časti sformulovaná vízia, ktorá dáva odpoveď na druhú otázku (kam sa chceme dostať). Spôsob ako sa tam dostať je stanovený v stratégii rozvoja, ktorej úspešné naplnenie bude závislé od úspešnosti realizácie opatrení a aktivít, definovaných v programovej časti dokumentu.

Pri vypracovaní tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa zohľadnili priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých jeho obyvateľov. V záujme naplnenia dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, na zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Zámer spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žakarovce na roky 2018-2022

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žakarovce na roky 2018-2022
Forma spracovania	<p>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žakarovce na roky 2018-2022 (ďalej len „PHSR 2018-2022“) bude spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.</p> <p>Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva. Vykonané bude participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov OcZ, širokej verejnosti a externých odborníkov.</p> <p>PHSR bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými tak v Národnej stratégii regionálneho rozvoja, ako aj v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja.</p>
Riadenie procesu spracovania	<p>Za riadenie procesu spracovania bude zodpovedať riadiaci tím zložený zo zástupcov obce a zhotoviteľa. Členmi riadiaceho tímu budú:</p> <p>Za obec: <u>Koordinátor riadiaceho tímu</u> Ing. Štefan Tulipán – starosta obce</p> <p>Za zhotoviteľa: <u>Člen riadiaceho tímu</u> RNDr. Radomír Babiak, PhD. – externý odborník</p> <p>Riadiaci tím zodpovedá za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celkovú koordináciu spracovania PHSR 2018-2022, - zostavenie Zámeru spracovania PHSR, - spracovanie analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, - spracovanie východísk pre strategickú časť, - vypracovanie strategickej vízie, - vypracovanie sumárneho návrhu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán, - stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania), - spracovanie akčného plánu na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky, - vytvorenie systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR, - spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR, - finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie. <p>Pre účely spracovania dokumentu budú zriadené 3 pracovné skupiny pre oblasť hospodárstva, sociálnych vecí a životného prostredia.</p>

	<p>Členovia pracovných skupín za obec budú nominovaní starostom obce. Členstvo v pracovných skupinách pre partnerské organizácie a pre zainteresovanú verejnosť bude ponúknuté na báze dobrovoľnosti a so subjektmi, ktoré prejavia záujem o spoluprácu bude uzatvorená partnerská dohoda.</p> <p>Členovia pracovnej skupiny – hospodárska: Lucia Šimová RNDr. Radomír Babiak, PhD.</p> <p>Členovia pracovnej skupiny – sociálna: Mgr. Michaela Regensbogenová RNDr. Radomír Babiak, PhD.</p> <p>Členovia pracovnej skupiny – environmentálna: Lucia Laufová RNDr. Radomír Babiak, PhD.</p> <p>Pracovné skupiny budú zodpovedať za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prerokovanie východísk pre strategickú časť, - prípravu podkladov pre formuláciu strategickej vízie obce, - návrh strategických cieľov a opatrení, - špecifikáciu opatrení, návrh aktivít a projektov, vrátane merateľných ukazovateľov výsledku, - prerokovanie návrhu finančnej časti.
Obdobie spracovania	Apríl – máj 2018
Financovanie spracovania	Z rozpočtu obce.

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR (2018)												
Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod				X								
Analytická časť				X								
Strategická časť				X								
Programová časť				X	X							
Realizačná časť				X	X							
Finančná časť					X							
Záver					X							

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3 (Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule	áno		
Internetové stránky	áno	áno	áno
Obecné noviny			
Obecný rozhlas	áno		
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi		áno	áno
Návšteva v území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie			
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Dotazník pre záujmové skupiny			
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	áno
Pracovné skupiny	áno	áno	áno
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby	áno	áno	áno

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

*Formulár 4 (Ú8): Štruktúra dokumentu***Úvod**

táto časť zahŕňa:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov, týkajúcich sa vymedzeného územia,
- zámer spracovania PHSR.

Analytická časť

táto časť zahŕňa:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,
- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Strategická časť

táto časť zahŕňa:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Programová časť

táto časť zahŕňa:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Realizačná časť

táto časť zahŕňa:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Finančná časť

táto časť zahŕňa:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver

táto časť zahŕňa:

- informáciu o schválení a zverejnení PHSR.

Prílohy

táto časť zahŕňa:

- Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR,
- Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva),
- Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR,
- Príloha č. 4 – Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky.

A-Analytická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Analytická časť PHSR obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie – analýzu aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Definuje vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát

Pri spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žakarovce na roky 2018-2022 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Územný plán obce Žakarovce	priebežne	lokálna	Obecný úrad Žakarovce
Povodňová dokumentácia obce	priebežne	lokálna	Obecný úrad Žakarovce
Stratégia CLLD územia MAS Hnilec	2014-2020	regionálna	www.mashnilec.sk
Akčný plán rozvoja okresu Gelnica	2018-2022	regionálna	Úrad vlády SR
PHSR Košického samosprávneho kraja 2016-2022	2016-2022	regionálna	http://web.vucke.sk
Územný plán veľkého územného celku Košického kraja	priebežne	regionálna	http://web.vucke.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2030	národná	www.telecom.gov.sk
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 - návrh	2020	národná	www.telecom.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	od 2001	národná	www.telecom.gov.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	európska	www.eu2020.gov.sk

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Okrem rôznych koncepčných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj údajov	Webová stránka
Obyvateľstvo	Obec Žakarovce Štatistický úrad SR Databáza regionálnej štatistiky Mestská a obecná štatistika Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.zakarovce.sk www.statistics.sk www7.statistics.sk datacube.statistics.sk www.upsvar.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Bývanie	Obec Žakarovce Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.zakarovce.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Hospodárstvo	Obec Žakarovce Databáza regionálnej štatistiky Štatistický úrad SR Obchodný register Živnostenský register	www.zakarovce.sk www7.statistics.sk www.statistics.sk www.orsr.sk www.zrsr.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Žakarovce	www.zakarovce.sk
Zdravotníctvo	Obec Žakarovce	www.zakarovce.sk
Sociálna sféra	Obec Žakarovce Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.zakarovce.sk www.upsvar.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

A.I Analýza vnútorného prostredia

História obce

Žakarovce sú významná banícka obec s bohatou históriou. Ležia v priečnej doline, vychádzajúcej z údolia rieky Hnilca, po oboch brehoch Žakarovského potoka. Prvé správy pochádzajú z roku 1368. V listinách sa objavuje niekoľko názvov, ako Villa Zakery (1368), 1374 – Zachari, 1390 – Sachar, 1477 – Sakaar, 1773 – Zekarowce, 1808 – Žakarovce, maďarsky Zsakaróc, alebo Zákarfalú. Žakarovce ležia v severovýchodnej časti Slovenského rudohoria pri potoku pretekajúcom obcou. Žakarovce vznikli ako banícka obec na území Gelnice. Od 15. storočia patrí obec Richnavskému panstvu a spolu s ním ju v roku 1460 dostali Zápoľskovci, neskôr ju vlastnili Thurzovci, od roku 1693 patrila obec Csákyovcom. Železorudné a medené bane boli v obci už v 16. storočí, v roku 1872 ich získala Těšínsko-třinecká železiarska spoločnosť Albrechta Habsburského. V roku 1877 mala obec 74 domov a 551 obyvateľov. V roku 1828 mala 94 domov a 685 obyvateľov. Koncom 19. storočia bola postavená pražiareň rudy a lanovka. Pri požiari v roku 1898 vyhorela takmer celá obec. V roku 1906 trval štrajk baníkov 4 týždne, baníci štrajkovali aj v roku 1918. Podľa Zoznamu sídiel krajín Uhorskej koruny (niečo podobné ako Štatistická ročenka) z roku 1913 sa Žakarovce volali po maďarsky Zakárfalva. Patrili do gelnického okresu v Spišskej župe. Podliehali obvodnému notárovi, daňovému úradu, okresnému súdu a matričnému úradu v Gelnici, súdnej stolici v Levoči. Najbližšia žandárska stanica bola v Gelnici, najbližšia železničná stanica, železničná telegrafná stanica a poštový úrad bol v Máriahute. Obec bola zaradená do 67. doplnovacieho vojenského a do 30. mobilizačného obvodu. Muži schopní vojenskej služby rukovali k IX. honvédskeho pluku. Počas II. svetovej vojny sa veľa obyvateľov zapojilo do partizánskeho hnutia a SNP. Obec bola vyznamenaná Radom SNP I. triedy. Obyvatelia Žakaroviec hovorili väčšinou po slovensky a tiež po nemecky (www.zakarovce.sk).

Prírodné pomery

Geologická stavba územia je pomerne pestrá. V katastri obce sa nachádza mezozoikum vnútorných Karpát, reprezentované pieskovicami, ílovitými a vápnitými bridlicami a vápencami. Okrem týchto hornín sa v katastri obce vyskytujú aj zlepenice, pieskovce a pestré ílovité bridlice mladšieho paleozoika vnútorných Karpát a tiež metamorfované spilitovo-keratofýrové vulkanity a fylity staršieho paleozoika gemerika. Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné západné Karpaty, oblasti Slovenského rudohoria, celku Volovské vrchy, podcelku Hnilecké vrchy a geomorfologickej jednotky Hnilecké vrchy.

Hydrologicky patrí kataster obce do úmoria Čierneho mora a povodia Hornádu a Hnilca. Sústavu vodných tokov v území tvorí Žakarovský potok, ktorý má niekoľko ďalších menších prítokov. Potoky na území obce majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v marci až máji (s najvyššími prietokmi v apríli) a najnižšiu v januári a februári. Kataster obce leží v hydrogeologickom rajóne G 118 (Paleozoikum Slovenského rudohoria v povodí Hornádu).

Kataster obce patrí do chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C, priemernou januárovou teplotou okolo -6 °C a priemernou ročnou teplotou vzduchu okolo 4 °C. Z aspektu zimnej turistiky je pomerne priaznivý priemerný počet dní so snehovou pokrývkou, ktorý je v rozmedzí 100 – 120. Územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje v rozpätí od 00 mm do 900 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 20-30 mm, v júli 80-100 mm.

Z pôdných typov sa v katastri obce nachádzajú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre, vo vyšších častiach katastra najmä kambizeme podzolové, sprievodné podzoly kambizemné a rankre.

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí kataster obce do bukovej fyto geograficko-vegetačnej zóny, kryštalinicko-druhohornej oblasti, okresu Volovské vrchy. V stromovej etáži sa v hojnom počte vyskytujú buk lesný, javor horský, smrek obyčajný, jedľa biela, borovica lesná, breza previsnutá, lipa malolistá, lipa veľkolistá a ďalšie. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraďuje územie do provincie listnatých lesov, podkarpatského úseku. Zo stavovcov sú pre toto územie charakteristické najmä jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá, zajac poľný, vlk obyčajný a líška obyčajná.

Kvalita životného prostredia

Ochrana prírody a krajiny

Z aspektu územnej ochrany prírody leží kataster obce Žakarovce v území s I. stupňom ochrany prírody a krajiny (ktorým je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny územie celej Slovenskej republiky). Priamo v katastri obce sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia ani prvky ochrany prírody s vyšším ako 2. stupňom ochrany. Kataster Žakaroviec však patrí do veľkoplošného Chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy, ktoré bolo vyhlásené v roku 2010. Z národných parkov sa najbližšie k obci Žakarovce nachádzajú Národný park Slovenský raj a Národný park Slovenský kras. V týchto národných parkoch sú vyčlenené zóny s 3. až 5. stupňom územnej ochrany prírody. Z hľadiska ochrany vôd zasahuje do katastra obce Žakarovce chránená oblasť pre odber pitnej vody – povodie vodárenského toku Žakarovský potok (a tiež jej ochranné pásmo).

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Na zber zmesového komunálneho odpadu sa používajú 110 l a 120 l KUKA nádoby a 1100 l maloobjemové kontajnery (MOK). Triedený zber odpadov je zabezpečený prostredníctvom plastových vriec, veľkoobjemových kontajnerov alebo špeciálnych nádob na triedený zber, ktoré sú rozmiestnené na území obce. Zber jednotlivých druhov odpadu zabezpečujú zmluvné organizácie.

Tabuľka 3: Frekvencia zberu komunálnych odpadov pre domácnosti

Názov odpadu	Kategória O-ostatný N-nebezpečný	Frekvencia zberu
zmesový KO	O	1 x za 2 týždne
papier	O	2 x ročne
plasty	O	1 x za mesiac
kovy	O	2 x ročne
sklo	O	3 x ročne
elektroodpad, batérie a akumulátory	N	2 x ročne
objemný odpad	O	2 x ročne
drobný stavebný odpad	O	priebežne
odpad s obsahom škodlivých látok	N	2 x ročne

Zdroj: VZN č. 3/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Žakarovce

Ochrana proti povodňam

Z hľadiska manažmentu povodí sa v katastri obce Žakarovce nachádza niekoľko problémových lokalít s potenciálom záplav. Ide najmä o niektoré úseky na sútokoch Žakarovského potoka a jeho prítokov, ktoré pri výdatných dažďoch občas vytvárajú problémové situácie. Rovnako vytvárajú problémové situácie aj niektoré úseky jej pravostranných aj ľavostranných bezmenných prítokov, ktoré sa pri výdatných zrážkach a prívalových dažďoch vylievajú zo svojho koryta, príp. upchávajú priepusty unášaným materiálom.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Žakarovce za posledných 10 rokov. Počet obyvateľov sa v tomto období znížil o 7 (zo 732 v roku 2008 na 725 v roku 2017).

Tabuľka 4: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvateľov (k 31.12.)	732	723	724	759	761	749	758	757	745	725
Živonarodení	6	7	7	7	9	7	5	12	9	6
Zomrelí	5	16	11	13	11	14	11	10	15	15
Bilancia prirodzeného pohybu	1	-9	-4	-6	-2	-7	-6	2	-6	-9
Prisťahovaní	6	12	16	10	14	7	15	8	7	3
Vystťahovaní	8	12	11	6	10	12	0	11	13	14
Migračné saldo	-2	0	5	4	4	-5	15	-3	-6	-11
Bilancia celkového pohybu	-1	-9	1	-2	2	-12	9	-1	-12	-20
Hr.m. živorodenosti (‰)	8,2	9,7	9,7	9,2	11,8	9,3	6,6	15,9	12,1	8,3
Hr.m. úmrtnosti (‰)	6,8	22,1	15,2	17,1	14,5	18,7	14,5	13,2	20,1	20,7
Hr.m. prirodzeného prírastku (‰)	1,4	-12,4	-5,5	-7,9	-2,6	-9,3	-7,9	2,6	-8,1	-12,4
Hr.m. imigrácie (‰)	8,2	16,6	22,1	13,2	18,4	9,3	19,8	10,6	9,4	4,1

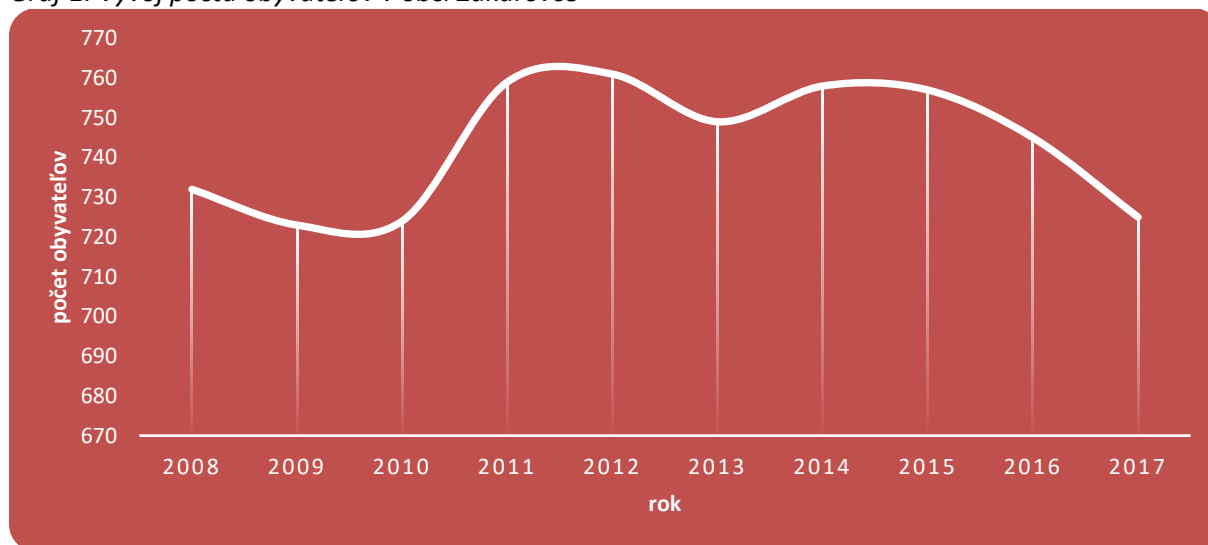

Hr.m. emigrácie (‰)	10,9	16,6	15,2	7,9	13,1	16,0	0,0	14,5	17,4	19,3
Hr.m. migračného salda (‰)	-2,7	0,0	6,9	5,3	5,3	-6,7	19,8	-4,0	-8,1	-15,2
Hr.m. celkového prírastku (‰)	-1,4	-12,4	1,4	-2,6	2,6	-16,0	11,9	-1,3	-16,1	-27,6

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné prepočty

Počet obyvateľov obce Žakarovce v ostatných 10 rokoch stagnuje. Možno konštatovať, že tento počet v sledovanom období v podstate len osciloval okolo úrovne cca 740.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Žakarovce

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

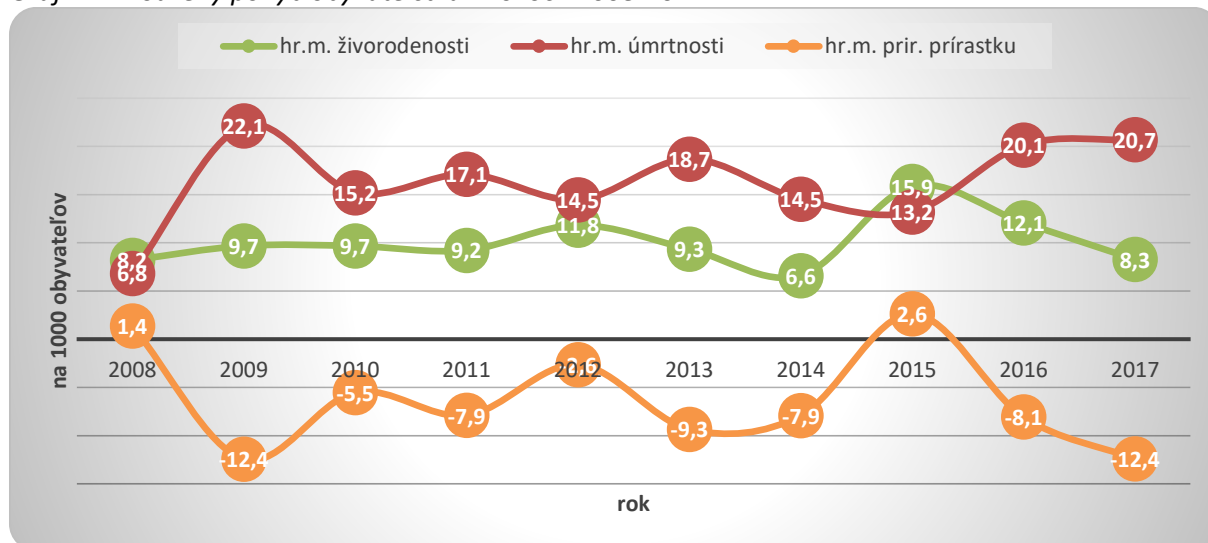
Úroveň natality za posledných 10 rokov mala pomerne vyrovnaný priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí cca 7 – 16 ‰. Počet narodených detí sa v obci medziročne pohyboval v rozmedzí 5 – 12. Priemerná hodnota ukazovateľa hrubej miery živorodenosti za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola v Žakarovciach 10,1 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje málo priaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v okrese Gelnica sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 14,5 ‰, v Košickom kraji 11 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10,5 ‰.

Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, na rozdiel od počtu živonarodených, menej vyrovnaný priebeh. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2008 (5 osôb), najviac v roku 2009 (16 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 6,8 po 22,1 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol v Žakarovciach až 16,3 ‰. V obci teda môžeme pozorovať výrazne vyššiu mieru úmrtnosti akú má Slovenská republika (cca 10,0 ‰), Košický kraj (cca 9,5 ‰) i okres Gelnica (cca 11,0 ‰).

Málo pozitívne hodnoty hrubej miery živorodenosti s veľmi negatívnymi hodnotami úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Žakaroviec. Obec bola počas väčšiny hodnoteného obdobia populačne stratová, pozitívnu bilanciu prirodzeného pohybu zaznamenala len v rokoch 2008 a 2015. Hrubá miera prirodzeného prírastku sa v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od -12,4 ‰ po 2,6 ‰. Z dôvodu takejto kombinácie natality s mortalitou bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov neefektívna. Celkovo možno konštatovať, že prirodzenými populačnými procesmi dochádzalo v obci k úbytku obyvateľov (veľmi zjednodušene povedané – viac ľudí umiera ako sa ich rodí).

Graf 2: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2008-2017

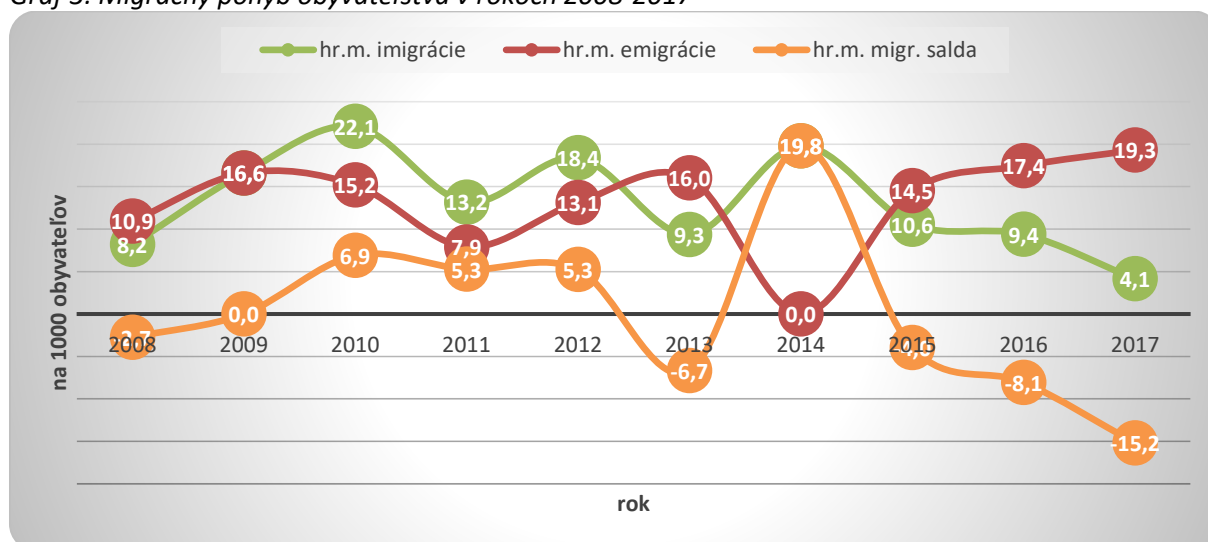

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Zatiaľ čo vývoj prirodzeného pohybu je v obci veľmi negatívny, vývoj z hľadiska migračného pohybu už takým nie je. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 13,2 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo 9,8 osoby). Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala takmer rovnaké hodnoty – jej priemerná úroveň bola 1,1 ‰ (v priemere 9,7 vysťahovaných osôb ročne).

Výsledkom hore uvedených procesov bol vyrovnaný vývoj migračného salda, ktoré sa medziročne pohybovalo v rozmedzí od -11 osôb v roku 2017 po +15 osôb v roku 2014. Kladné migračné saldo obec zaznamenala 4x, v roku 2009 bolo migračné saldo nulové a 5x bolo migračné saldo záporné. Väčšinu hodnoteného obdobia síce teda obec vykazuje negatívnu bilanciu migračného salda, avšak „pozitívne“ roky dokázali v ostatných 10 rokoch migračné straty nahradiť. Najmä v ostatných 3 rokoch však v obci z aspektu migrácie prebiehajú prevažne depopulačné procesy.

Graf 3: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2008-2017

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

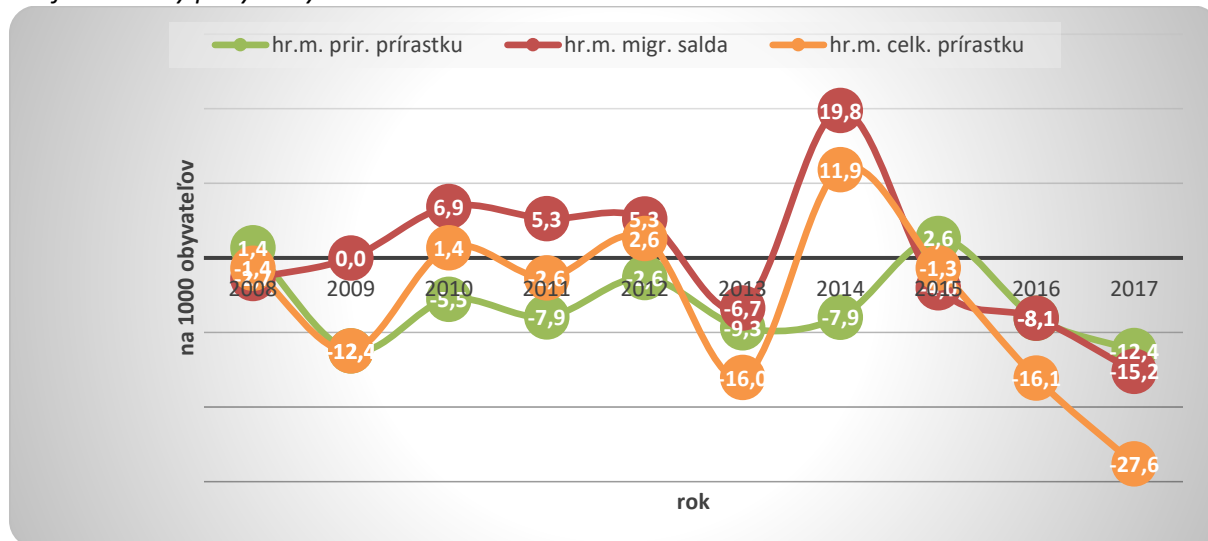
Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas väčšiny hodnoteného obdobia záporné hodnoty (viac ľudí v týchto rokoch zomrelo ako sa ich v obci narodilo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov poväčšine klesal. Naproti tomu, hrubá miera migračného salda dosiahla

za celé hodnotené obdobie vyrovnanú hodnotu, ktorá bola výsledkom či už migračného úbytku alebo migračného prírastku obyvateľstva v konkrétnom roku.

Výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je mierny celkový úbytok obyvateľov obce Žakarovce. Zápornú bilanciu celkového pohybu zaznamenala obec až 7x, len 3x bola bilancia kladná. Celkovú situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno teda hodnotiť skôr negatívne (keďže počet obyvateľov zo strednodobého hľadiska nerastie, ale len osciluje okolo určitej úrovne, príp. klesá).

Graf 4: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2008-2017

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

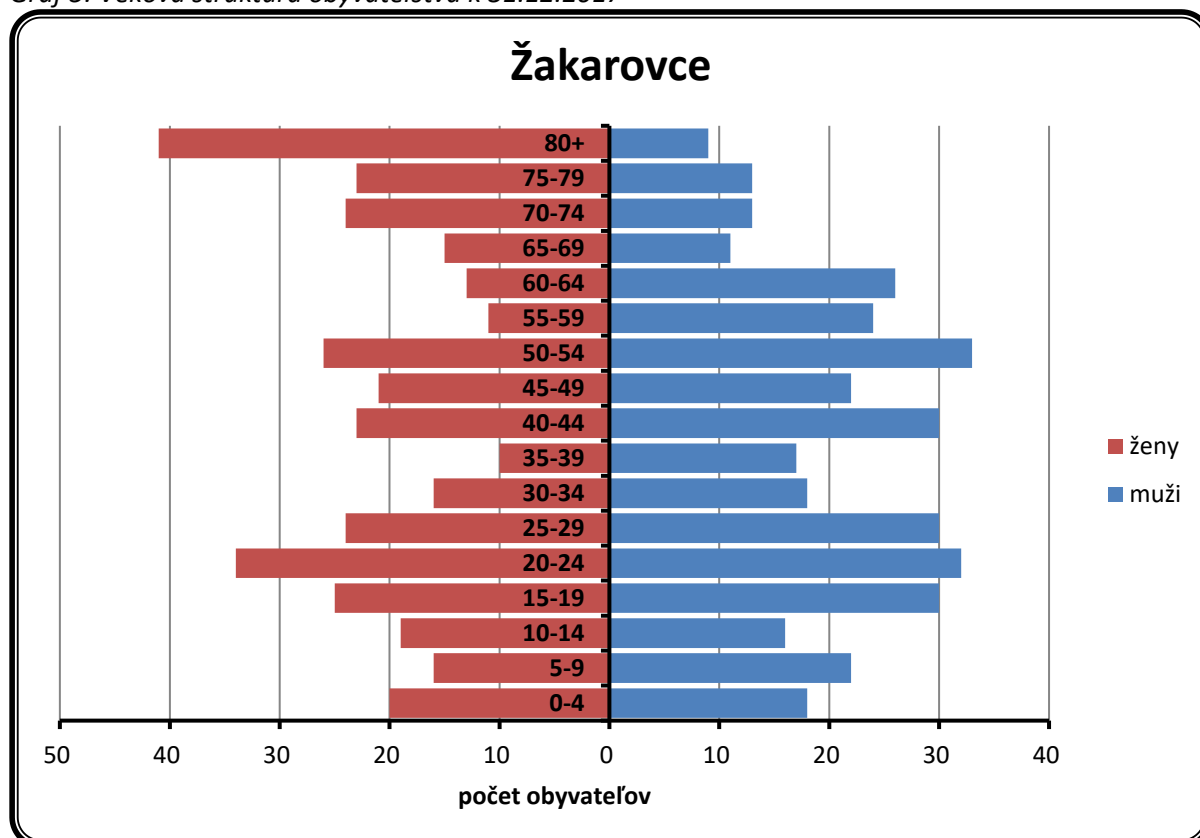
Veková štruktúra

Veková pyramída obyvateľstva Žakaroviec ukazuje, že v obci sa z pohľadu demografickej reprodukcie nachádza regresívny typ populácie, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) nedosahuje početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 111 k 282 k 31.12.2017). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva Žakaroviec majú vekové skupiny (podľa poradia) 20-24 ročných (66 obyvateľov), 50-54 ročných (59) a 15-19 ročných (55 obyvateľov). K 31.12.2017 tu spomedzi 725 obyvateľov žilo 111 detí do 14 rokov a 149 seniorov vo veku nad 65 rokov. Zo spomínaných 725 obyvateľov tu k uvedenému dátumu žilo 364 mužov a 361 žien.

V nadväznosti na typ vekovej pyramídy a typ populácie možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude prostredníctvom prirodzeného pohybu počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) klesať.

Graf 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2017

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, prevláda poproduktívna zložka (65+ r.) nad predproduktívnou zložkou (0-14 r.) obyvateľstva, pričom podiel produktívnej zložky je 64,1 %.

Tabuľka 5: Veková štruktúra obyvateľov podľa produktívnych vekových skupín

k 31.12.2017	Počet obyvateľov	Veková štruktúra obyvateľov					
		počet			podiel (%)		
		0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Žakarovce	725	111	465	149	15,3	64,1	20,6

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Národnostná a konfesionálna štruktúra

Národnostné zloženie obyvateľstva Žakaroviec je takmer homogénne, keďže v ňom podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 výrazne dominuje slovenská národnosť s 88,7 % obyvateľov (675 zo 761). Vyššie zastúpenie majú aj obyvatelia rómskej národnosti, ktorých je 9,6 %. Nepatrné zastúpenie má aj maďarská národnosť (0,1 %). U 1,6 % obyvateľov národnostná príslušnosť zistená nebola. Tieto výsledky sú však mierne skreslené, nakoľko obyvatelia rómskej národnosti majú tendenciu hlásiť sa (z rôznych dôvodov) k národnosti slovenskej. Podľa kvalifikovaného odhadu publikovaného v Atlase rómskych komunít (2014) žilo v obci Žakarovce v čase výskumu z celkového počtu 710 obyvateľov 15,2 % Rómov.

V konfesionálnej štruktúre obyvateľstva výrazne dominuje rímskokatolícke vierovyznanie s 85,0 % obyvateľov. Iné konfesie (Gréckokatolícka cirkev, Pravoslávna cirkev a Evanjelická cirkev augsburského vyznania) majú len nepatrný podiel, žiadna z nich nemá podiel vyšší ako 0,7 %.

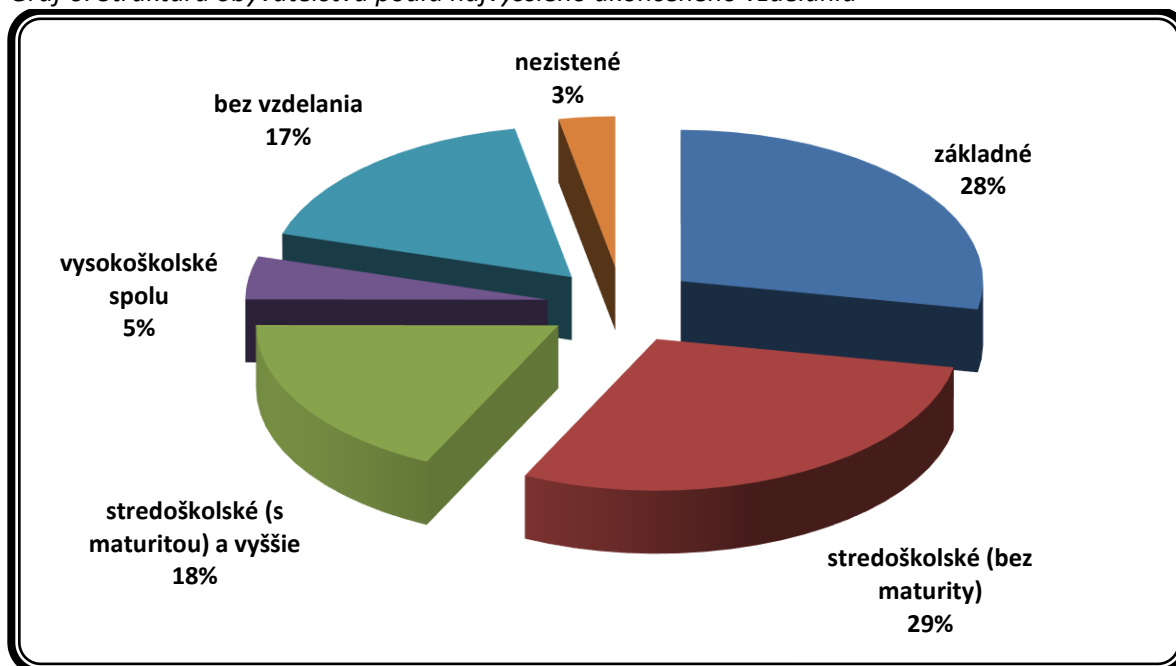

K žiadnemu náboženstvu sa nehlási 9,2 % obyvateľov obce a u 3,9 % obyvateľov príslušnosť ku konfesiám zistená nebola (SODB 2011).

Vzdelanostná štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (SODB, 2011) má až 28 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie. Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) má 29 % a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie 18 % obyvateľov Žakaroviec. Vysokoškolské vzdelanie malo v roku 2011 päť percent obyvateľov obce.

Graf 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Poz.: v kategórii „bez vzdelania“ sú zahrnuté osoby s neukončeným základným vzdelaním a deti do 16 rokov

Zdroj: SODB 2011

Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva

Miera ekonomickej aktivity (podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na počte obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku) v obci Žakarovce je 47 %. Z 289 ekonomicky aktívnych osôb bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 pracujúcich osôb (okrem pracujúcich dôchodcov) 189, pracujúci dôchodcovia boli traja, na materskej dovolenke bola 1 osoba a 96 obyvateľov bolo nezamestnaných. Zo 761 obyvateľov obce bolo 250 dôchodcov (pracujúcich aj nepracujúcich spolu), čo predstavuje 32,9 % obyvateľstva. Ďalšiu štvrtinu (25,4 %) všetkých obyvateľov tvorili deti do 16 rokov a študenti.

Tabuľka 6: Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

			počet	podiel (%)
Osoby nezávislé	v tom:	ekonomicky aktívni	289	38,0
		rodičovská dovolenka	13	1,7
		nepracujúci dôchodcovia	247	32,5
		ostatní nezávislí	3	0,4
	nezávislé osoby spolu:		552	72,5
Osoby závislé	v tom:	deti do 16 rokov	152	20,0
		študenti stredných škôl	32	4,2
		študenti vysokých škôl	9	1,2
		ostatní závislí, nezistení	16	2,1
	osoby závislé spolu:		209	27,5
Obyvateľstvo spolu			761	100,0

Zdroj: SODB 2011

Zamestnanosť

Ukazovateľ „odvetvie ekonomickej činnosti“ predstavuje druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, ktorú obyvateľ aktuálne alebo v poslednom pracovnoprávnom vzťahu vykonával. Vzťahuje sa na obyvateľov starších ako 16 rokov, ktorí už niekedy pracovali.

Podľa SODB 2011 najväčšiu časť z 289 ekonomicky aktívnych obyvateľov Žakaroviec predstavovali pracujúci v odvetví priemyselnej výroby (63 obyvateľov; 22 % z celkového počtu EAO). V poradí druhé a tretie najvýznamnejšie odvetvia v Žakarovciach predstavujú odvetvia dopravy a skladovania (38 EAO; 13 %) a zdravotníctva a sociálnej pomoci (28 EAO; 10 %). Najmenej EAO pracovalo v oblasti ubytovacích a stravovacích služieb (3 EAO; 2 %).

Rovnako ako v iných obciach, aj v Žakarovciach zohráva významnú úlohu v otázke zamestnanosti obyvateľstva dochádzka do zamestnania. Ako vidieť z nasledujúcej tabuľky, až 2/3 ekonomicky aktívnych obyvateľov (63,67 %) musia za prácou dochádzať mimo obec svojho bydliska.

Tabuľka 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti ²	Počet EAO	podiel dochádzajúcich do zamestnania v danom odvetví (%)	
		z toho dochádza do zamestnania	
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a ťažba dreva, rybolov	19	11	57,89
Priemyselná výroba, iná ťažba a dobývanie	63	39	61,90
Dodávka energií, odpadové hospodárstvo	7	3	42,86
Stavebníctvo	27	18	66,67
Veľkoobchod, maloobchod	21	11	52,38
Doprava a skladovanie	38	31	81,58
Ubytovacie a stravovacie služby	3	1	33,33
Činnosti v oblasti nehnuteľností, financií, poisťovania, informácií a komunikácie	5	2	40,00
Odborné, vedecké a technické činnosti	6	4	66,67

² kvôli zjednodušeniu a prehľadnosti sú niektoré odvetvia v danej tabuľke oproti klasifikácii SK NACE Rev.2 spojené

Administratívne a podporné služby	7	3	42,86
Verejná správa a obrana	21	17	80,95
Vzdelávanie	9	7	77,78
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	28	20	71,43
Ostatné činnosti spolu	3	3	100,00
Nezistené	32	14	43,75
Spolu	289	184	63,67

Zdroj: SODB 2011

Najdôležitejším miestom dochádzky za prácou bolo pre obyvateľov Žakaroviec v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 mesto Košice, do ktorého dochádzalo za prácou 35 obyvateľov. V menšom počte odchádzali obyvatelia obce za prácou do Gelnice (27) a do Prakoviec (8 obyvateľov). Do inej obce v rámci okresu Gelnica odchádzalo celkovo 48 osôb, do iných okresov v rámci SR celkom 54 osôb a do zahraničia 15 ekonomicky aktívnych obyvateľov Žakaroviec. Na druhej strane, do obce Žakarovce dochádzalo v danom čase najviac EAO z mesta Gelnica.

V ostatných 10-15 rokoch, najmä v súvislosti s nástupom informačného veku a masívnym rozvojom informačno-komunikačných technológií, sa na trhu práce (predovšetkým na primárnom³) čoraz väčší dôraz kladie na digitálne zručnosti zamestnancov. Schopnosť osôb uplatniť sa na trhu práce je vo výraznej miere determinovaná úrovňou ich počítačových znalostí. Z tohto aspektu je digitálna gramotnosť obyvateľov Žakaroviec v porovnaní s inými obcami na veľmi nízkej úrovni. Najmenší podiel obyvateľov ovláda prácu s tabuľkami (152 – 20 % trvalo bývajúcich obyvateľov). Prácu s elektronickou poštou ovláda 23 % (177 osôb), prácu s textom 29 % (218 osôb) a prácu s internetom 32 % (244 osôb) trvalo bývajúcich obyvateľov obce. Ozajstný počet obyvateľov ovládajúcich/neovládajúcich prácu s počítačom sa však môže ešte líšiť, nakoľko cca 11 % obyvateľov neuviedlo svoje digitálne schopnosti.

Tabuľka 8: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí

Trvalo býajúce obyvateľstvo spolu	práca s textom			práca s tabuľkami		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
	218	477	66	152	492	117
	práca s elektronickou poštou (e-mail)			práca s internetom		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
761	177	479	105	244	433	84

Zdroj: SODB 2011

Nezamestnanosť

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej

³ Na základe teórie duálneho trhu práce rozlišujeme primárny a sekundárny trh práce. Na primárnom trhu práce sú lepšie a výhodnejšie pracovné príležitosti s vyššou prestížou, poväčšine lepšie pracovné podmienky, možnosti profesionálneho rastu a vyššie mzdy. Na sekundárnom trhu práce sú pracovné miesta s nižšou prestížou, nižšou mzdovou úrovňou a nižšie sú aj kvalifikačné nároky na pracovníkov. Poväčšine sa tu jedná o „manuálnu“ prácu.

úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci Žakarovce za posledných 9 rokov pohyboval v rozmedzí 45 až 86. Miera nezamestnanosti sa teda v obci v ostatnom období pohybovala v rozpätí od 15,6 % (2017) po 29,8 % (2013). Pre porovnanie, k 31.12.2017 bola miera nezamestnanosti v okrese Gelnica 15,27 %, v Košickom kraji bola na úrovni 11,87 % a v Slovenskej republike 7,18 %. V okolitých okresoch, s ktorými gelnický okres susedí, bola nasledovná: Rožňava 18,55 %, Spišská Nová Ves 11,16 %, Prešov 8,30 % a Košice – okolie 13,76 %.

V Žakarovciach je teda miera nezamestnanosti rovnaká ako v okrese Gelnica a vyššia ako vo väčšine susedných okresov. Zároveň však možno konštatovať, že je výrazne vyššia ako priemerná miera nezamestnanosti v Slovenskej republike.

Tabuľka 9: Vývoj nezamestnanosti v obci

k 31.12.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet UoZ	75	70	73	83	86	75	69	56	45
Miera nezamestnanosti (%)	26,0	24,2	25,3	28,7	29,8	26,0	23,9	19,4	15,6

Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Na konci roku 2017 bolo v obci Žakarovce prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 45 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo 23 mužov (51,1 %) a 22 žien (48,9 %). Ako ukazuje nasledujúca tabuľka, problémy s nezamestnanosťou majú v obci najmä vekové skupiny obyvateľstva v strednom a v pred dôchodkovom veku. Najmä UoZ v pred dôchodkovom veku sú na trhu práce marginalizovaní a majú veľký problém po strate zamestnania nájsť si opätovne nové.

Tabuľka 10: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.12.2017

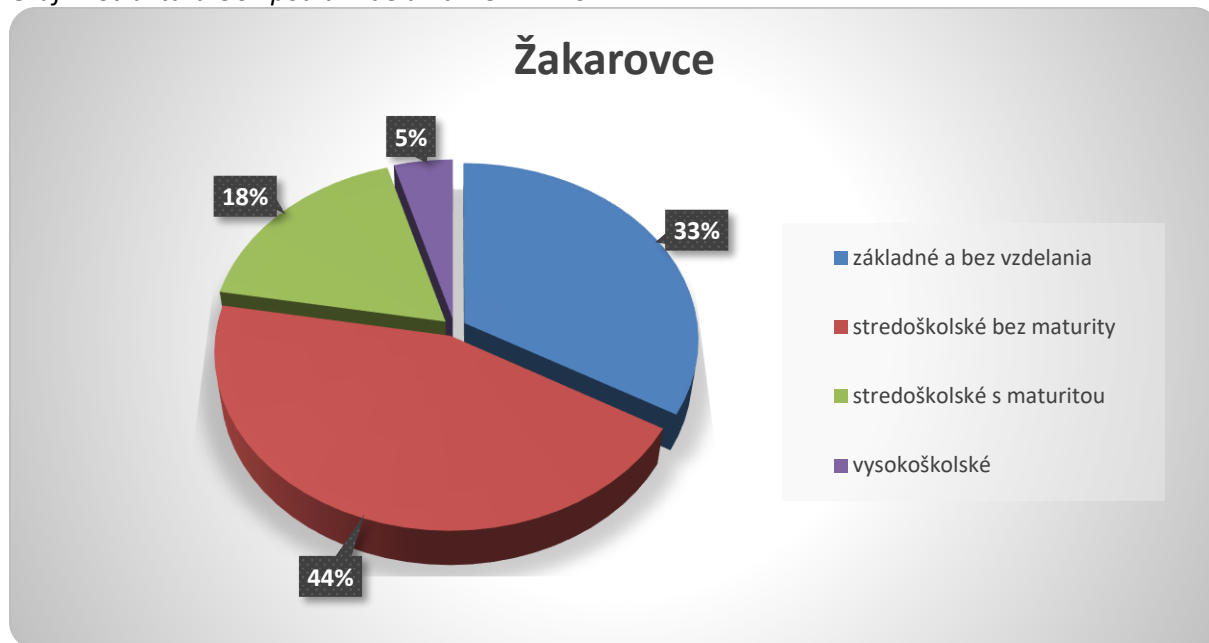
do 19 r.		20-29 r.		30-39 r.		40-49 r.		50-59 r.		nad 60 r.		UoZ spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
1	2,2	8	17,8	2	4,4	17	37,8	14	31,1	3	6,7	45	100,0

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Z tohto hľadiska je v Žakarovciach negatívnou skutočnosť, že zo 45 uchádzačov o zamestnanie na konci roku 2017 bolo až 33 % UoZ s najvyšším ukončeným vzdelaním základným alebo bez vzdelania.

Graf 7: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.12.2017

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomického a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (menej ako 7 mesiacov) v súčasnosti (2018) pohybuje na úrovni cca 40 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 15 % a podiel dlhodobo nezamestnaných okolo úrovne 45 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Žakarovciach bol podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) k 31.12.2017 až 47 %, pričom až 40 % (18 UoZ) z celkového počtu UoZ bolo nezamestnaných viac ako 2 roky.

Graf 8: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2017

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatrieduje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie pred tým, než sa stal nezamestnaným. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ podľa KZAM majú v Žakarovciach pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (16 UoZ zo 45; 35,6 %). Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci sú tí UoZ, ktorí v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr. jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie, kopanie jám, zemetanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi a pod.).

Tabuľka 11: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.12.2017

Trieda KZAM	Počet UoZ	Podiel
0 - Príslušníci ozbrojených síl	0	0,0
1 - Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	0	0,0
2 - Špecialisti	0	0,0
3 - Technici a odborní pracovníci	1	2,2
4 - Administratívni pracovníci	2	4,4
5 - Pracovníci v službách a obchode	3	6,7
6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	5	11,1
7 - Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	6	13,3
8 - Operátori a montéri strojov a zariadení	6	13,3
9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	16	35,6
N/A - neurčené	6	13,3
Spolu	45	100,0

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Domový a bytový fond

Charakteristika bytového fondu v Žakarovciach je pomerne dobrá. Všetky byty sú obývané vlastníkom daného bytu (236), pričom 97,5 % bytov má tečúcu vodu (230 z 236). V obci sa nachádzajú najmä stredne veľké byty, keďže najviac bytov má 3 alebo 4 obytné miestnosti. Väčšina bytov v obci bola postavená počas socializmu, v súčasnom období je výstavba nových bytov utlmená. Výraznú prevahu v obci majú byty v rodinných domoch. V Žakarovciach sa nachádza jeden bytový dom, ktorý je v správe spoločenstva vlastníkov bytov.

Tabuľka 12: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody

	byty obývané vlastníkom	družstevné byty	byty v nájme	iná forma vlastníctva bytu	nezistené	Spolu
v obytnej jednotke je tečúca voda	230	0	0	0	0	230
v obytnej jednotke nie je tečúca voda	1	0	0	0	0	1
nezistené	5	0	0	0	0	5
Byty spolu	236	0	0	0	0	236

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 13: Byty podľa obytných miestností

1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 a viac obytných miestností	nezistené	Spolu bytov
1	18	95	85	37	0	236

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 14: Byty podľa obdobia výstavby

	pred r. 1919	1919-1945	1946-1990	1991-2000	2001-2011	nezistené	spolu
počet bytov	34	72	130	2	1	111	350

Zdroj: SODB 2011

Dopravná infraštruktúra

Obec Žakarovce leží na ceste III. triedy č. 3272, ktorá sa v Gelnici napája na cestu II. triedy č. 546 (táto cesta vedie od Prešova cez Margecany, Gelnicu, Nálepko až k ceste II/533, kde sa na ňu napája a ďalej vedie do Sp. Novej Vsi).

Miestne komunikácie v Žakarovciach majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym (avšak poväčšine veľmi úzkym) šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci je na slabšej úrovni, v niektorých úsekoch sú miestne komunikácie nespevnené. Popri hlavnej ceste (ceste III. triedy) sú vybudované odvodňovacie kanály, ktoré sú dobre udržiavané. Odstavné parkovacie plochy pre osobné automobily sa v obci nenachádzajú. Chodníky popri komunikáciách v obci vybudované nie sú, a to najmä z dôvodu zložitých územno-technických pomerov (popri hlavnej komunikácii ani popri miestnych komunikáciách nie je k dispozícii žiadny priestor, kadiaľ by tieto chodníky mohli viesť).

Z aspektu pripojenia obce na medzinárodné a rýchlostné cestné a železničné komunikácie je poloha Žakaroviec nevýhodná – najvýznamnejšia cestná komunikácia SR – diaľnica D1 je od obce veľmi vzdialená a najbližšie napojenie na ňu je až pri Širokom, ktoré je od Žakaroviec vzdialené cca 26 km. Lepšiu polohu má však obec z hľadiska napojenia na rýchlostné železničné dopravné komunikácie – hlavná železničná trať Slovenska prechádza najbližšie k Žakarovciam cez Margecany. Vzdialené sú od obce aj letiská medzinárodného významu. Väčšie letisko sa nachádza v Košiciach, to ponúka určité (avšak nie veľmi široké) možnosti spojenia s Európou. Menšie letisko sa nachádza aj v Poprade, odtiaľ

však lieta len málo pravidelných liniek a uskutočňujú sa tu poväčšine len charterové lety. Významné letiská sa nachádzajú najmä v Budapešti, Krakove a Bratislave.

Technická infraštruktúra

V Žakarovciach je vybudovaný verejný vodovod, ktorého vlastníkom a prevádzkovateľom je Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s. Z dôvodu vysokej technickej náročnosti nie je v obci vybudovaná kanalizácia ani ČOV a rovnako obec nie je ani plynofikovaná. Obyvatelia Žakaroviec využívajú na vykurovanie predovšetkým palivové drevo. Všetky časti obce sú plne elektrifikované. V Žakarovciach funguje verejné osvetlenie, to by však bolo z dôvodu vyššej energetickej účinnosti (a úspornosti) vhodné zrekonštruovať. Obecný rozhlas je funkčný, jeho technologické vybavenie je však už zastarané a výhľadovo je teda vhodné uvažovať buď s jeho rekonštrukciou alebo s výstavbou nového rozhlasu. V Žakarovciach je dostupný mobilný signál a internetové pripojenie.

Tabuľka 15: Vybavenie technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	
vodovod	áno
kanalizácia	nie
ČOV	nie
plyn	nie
elektrina, verejné osvetlenie	áno
obecný rozhlas	áno
mobilný operátor	áno
internet	áno

Zdroj: Obecný úrad

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby

Keďže sa v obci žiadne ambulancie nenachádzajú, za zdravotnou starostlivosťou musia obyvatelia Žakaroviec dochádzať. Najbližšia ambulancia praktického lekára pre dospelých, praktického lekára pre deti a dorast, stomatologická ambulancia a lekáreň sa nachádzajú v susednej Gelnici, kde je lokalizovaná aj nemocnica. Ostatné špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú najmä v Krompachoch, Spišskej Novej Vsi, Levoči a v Košiciach. Rýchla zdravotná služba pre obec Žakarovce sídli v Gelnici.

Najbližšia stanica Hasičského a záchranného zboru (profesionálnych hasičov) sídli v Gelnici. V Žakarovciach je zriadený Dobrovoľný hasičský zbor obce (DHZ-O). Najbližšia pobočka banky a zdravotnej poisťovne sa nachádza v taktiež v Gelnici, kde je dostupný aj bankomat.

Tabuľka 16: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2018)

Praktický lekár pre dospelých	nie	Zariadenie sociálnej služby	nie
Praktický lekár pre deti a dorast	nie	Pošta	áno
Stomatologická ambulancia	nie	Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Gynekologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekáreň	nie	Stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Záchranná zdravotná služba	nie	Dobrovoľný hasičský zbor obce	áno

Zdroj: Obecný úrad

Okrem vyššie uvedených základných zariadení a služieb sociálnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti je v obci pre obyvateľov dostupných niekoľko rôznych služieb – napr.: klampiarske a pokrývačské práce, záhradnícke služby, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, zemné a stavebné práce, pomocné stavebné práce, dokončovacie stavebné práce a iné. Z predajní sa v obci

nachádzajú: 2x predajňa rozličného tovaru a 1x predajňa maloobchodnej siete Fresh. K dispozícii je taktiež pohostinstvo.

Jedným z poskytovateľov sociálnych služieb (nielen služieb na základe zákona o sociálnych službách, ale aj služieb na základe iných zákonov) v obci je samospráva. Obec je zapojená do projektu menších obecných služieb, cieľom ktorého je v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Gelnici udržiavať u dlhodobo nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky. V prípade potreby poskytuje obec obyvateľom základné sociálne poradenstvo a v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v prípade potreby vykonáva tiež osobitného príjemcu či už dávky v hmotnej núdzi alebo prídavku na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku.

Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport

V Žakarovciach sa nachádza iba materská škola, ktorej zriaďovateľom je obec. Táto materská škola sídli v čiastočne zrekonštruovanej budove v centrálnej časti obce, pri kultúrnom dome. Navštevuje ju cca 15 detí, jej maximálna kapacita je 18 detí. V minulosti sa v obci nachádzala aj základná škola, táto už však z dôvodu nízkeho počtu žiakov nefunguje. Žiaci z obce dochádzajú do základnej školy v Gelnici. Najbližšia stredná škola, ktorú môžu študenti zo Žakaroviec navštevovať, sa nachádza taktiež v Gelnici. Najbližšie vysoké školy sa nachádzajú v Košiciach a Prešove, detašované pracoviská niektorých vysokých škôl sa nachádzajú aj v neďalekej Levoči.

V centrálnej časti obce sa pri kostole a budove materskej školy nachádza aj budova kultúrneho domu, v ktorej je situovaná spoločenská sála (v tejto budove sídli taktiež pobočka pošty). Táto sála slúži na organizovanie rôznych spoločenských podujatí (v minulých rokoch však bola nevyužívaná a „sprevádzkovaná“ bola len v ostatnom období; v záujme plného celoročného využitia si však táto budova vyžaduje ešte ďalšie investície). Obec má vybudovaný aj amfiteáter, ktorý sa nachádza nad miestnym cintorínom v lokalite Haldičky a v ktorom sa taktiež koná viacero podujatí. Podobne ako kultúrny dom, aj amfiteáter si vyžaduje určité investície.

Kultúrny život v obci je veľmi bohatý. Počas roka sa tu koná viacero kultúrno-spoločenských a športových podujatí, tie sa však v drivej väčšine konajú od mája do septembra. V zimných mesiacoch sa z nich koná len minimum.

V letných mesiacoch sa na miestnom ihrisku v obci koná futbalový a nohejbalový turnaj a v spomínanom amfiteátri sa organizuje podujatie pod názvom Dni Janky Guzovej, počas ktorého majú obyvatelia obce možnosť sledovať vystúpenie rôznych folklórnych súborov. Okrem toho sa v obci koná aj súťaž vo varení halušiek, ktorú organizuje samospráva spolu s miestnym občianskym združením pod názvom Žakarovčan. Toto občianske združenie spoluorganizuje v júni pre deti z miestnej materskej školy aj oslavy Medzinárodného dňa detí. V ostatnom období, po opätovnom začatí prevádzkovania kultúrneho domu, sa v Žakarovciach konajú aj divadelné vystúpenia, na ktoré sú pozývané externé divadelné telesá. Okrem toho sa v auguste v obci páli vatra pri príležitosti osláv SNP. V septembri sa konajú významné športové akcie – turistická 40-ka (turistické pochody v dĺžke 15, 30 alebo 40 km) a žakarovský kros (preteky na 25 km trase po vrchoch v okolí obce). V októbri samospráva obce organizuje posedenie s dôchodcami pri príležitosti Úcty k starším a v decembri sa organizuje víťanie Mikuláša. V zimnom období sa v Žakarovciach na multifunkčnom ihrisku koná aj hokejový turnaj.

Významné postavenie v kultúrno-spoločenskom živote obce zaujíma aj miestny folklórny súbor Kliperčan, ktorý v Žakarovciach pôsobí a prostredníctvom ktorého sú v obci udržiavané miestne tradície a zvyky. Do spoločenského života v obci sa zapája aj viacero organizácií, ako napr. už spomínané občianske združenie Žakarovčan.

Pre potreby športového vyžitia obyvateľov má obec v centrálnej časti vybudované multifunkčné ihrisko, na ktorom je možnosť realizácie viacerých športov. V záujme zdravej výchovy detí a vytvárania možností pre aktívne využívanie voľného času má obec pri materskej škole vybudované detské ihrisko s rôznymi preliezkami. Ďalšie menšie detské ihrisko sa nachádza aj pri budove pohostinstva, toto detské ihrisko si však vyžaduje rekonštrukciu.

Tabuľka 17: Infraštruktúra kultúry a športu

Kultúrny dom	áno	Telocvičňa	nie
Kino	nie	Športové ihrisko prírodné	nie
Knižnica	nie	Športové ihrisko umelé	áno
Ochotnícky divadelný súbor	nie	Športový klub	nie
Folklórny súbor	áno		

Zdroj: Obecný úrad

Podobne ako je tomu v iných vidieckych obciach, aj v Žakarovciach má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V centrálnej časti obce sa nachádza rímskokatolícky farský kostol sv. Michala Archanjela, ktorý patrí do žakarovskej farnosti. Farnosť Žakarovce patrí do Rožňavskej diecézy a Spišského dekanátu. Pri kostole sa nachádza aj obecný cintorín, ktorý si už však z dôvodu nepostačujúcej kapacity voľných hrobových miest vyžaduje opravy.

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka 18: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Sídlo matričného úradu	Gelnica
Sídlo pracoviska daňového úradu	Košice
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Gelnica
Sídlo Okresného súdu	Spišská Nová Ves
Sídlo Okresného úradu	Gelnica
Sídlo Územnej vojenskej správy	Košice
Sídlo pobočky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Gelnica

Zdroj: vlastné spracovanie

Hospodárske pomery

Polohová atraktivita územia

V Slovenskej republike sa v plnej miere uplatňuje západo-východný gradient rozvoja, ktorý je odzrkadlením západo-východného gradientu rozvoja v Európe (v súvislosti s ekonomickou výkonnosťou krajín sa v Európe spomína taktiež severo-južný gradient rozvoja). Na Slovensku sa daná skutočnosť prejavuje tým spôsobom, že najvyspelejšie regióny sa nachádzajú v jeho západnej a najzaostalejšie v jeho východnej časti, pričom úroveň rozvoja smerom od západu na východ postupne klesá⁴ (najmä čo sa týka ukazovateľov ako tvorba HDP, miera nezamestnanosti, ekonomická aktivita obyvateľstva, príjmy obyvateľstva, tvorba nových pracovných miest, ale aj infraštruktúrne vybavenie regiónov, kvalita domového a bytového fondu a pod). Makropolohová atraktivita obce Žakarovce, ležiacej na východnom Slovensku, je teda z aspektu jej potenciálu pre

⁴ Presnejšie, v súvislosti s úrovňou rozvoja jednotlivých slovenských regiónov sa v odbornej literatúre spomína rozdelenie Slovenska na bohatý (severo) západ a chudobný (juho) východ, pričom región Šariša patrí práve do tej chudobnejšej časti.

pritiahnutie investícií do priemyselnej výroby pomerne nízka, keďže ekonomicky najrozvinutejšie regióny krajiny sa nachádzajú najmä na západe.

Mezopoloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrámi a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nadregionálneho významu je rovnako nevýhodná. Výraznejšie ekonomické centrá najbližšie k Žakarovciam predstavujú mestá Košice, Prešov, Poprad a Spišská Nová Ves, tieto sú však od obce značne vzdialené. Napriek tomu, napr. mesto Košice ešte stále predstavuje rádius dennej dochádzky do zamestnania zo Žakaroviec.

Ak rozdelíme ekonomické činnosti na poľnohospodárstvo, priemysel a služby, tak najväčší potenciál pre pritiahnutie prípadných investícií má obec z dôvodu svojej bohatej baníckej histórie a svojej polohy v horskom prostredí najmä do nejakého zariadenia cestovného ruchu (príp. viacerých menších). Investície do nejakej priemyselnej výroby v obci neprichádzajú do úvahy a v poľnohospodárstve existuje určitý potenciál na pritiahnutie investície využívajúcej miestne pasienky pre živočíšnu výrobu.

Organizačná štruktúra ekonomiky

K 31.12.2016 bolo v Žakarovciach v registri štatistických jednotiek vedených celkom 21 právnych subjektov. Z tohto počtu bolo 95 % podnikateľských subjektov. Spomedzi všetkých právnych subjektov bolo 24 % právnických osôb (5 subjektov) a 76 % (16 subjektov) súkromne podnikajúcich fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského oprávnenia (táto skupina však bola tvorená výlučne len živnostníkmi). V štruktúre právnických osôb mali prevahu právnické osoby ziskové (4) nad neziskovými (1).

Tabuľka 19: Subjekty podľa právnej formy v obci Žakarovce

k 31.12.	Subjekty spolu	v tom: Právnické osoby			v tom: Fyzické osoby-podnikatelia			
		spolu	ziskové ¹	neziskové	spolu	živnostníci	SHR ²	SP ³
2010	27	6	1	5	21	21	0	0
2011	27	6	1	5	21	21	0	0
2012	25	7	1	6	18	18	0	0
2013	26	7	1	6	19	19	0	0
2014	26	8	2	6	18	18	0	0
2015	19	4	3	1	15	15	0	0
2016	21	5	4	1	16	16	0	0

¹Právnické osoby, vykonávajúce sústavnú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, podnikajúce podľa obchodného zákonníka, príspevkové organizácie vytvárajúce zisk, spoločenstvá vlastníkov pozemkov

²Samostatne hospodáriaci roľníci

³Slobodné povolania (lekári, audítori, advokáti, komerční právnici...)

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Podnikateľské prostredie je závislé od živnostníkov a podnikov, pričom tieto sú hlavným zdrojom ekonomickej výkonnosti a tvorby nových pracovných miest. Podľa právnej formy v štruktúre podnikateľských subjektov v obci dominujú (prirodzene) živnostníci, ktorí tvoria približne 76 % podiel spomedzi všetkých podnikateľských právnych subjektov. Živnostníci sú fyzické osoby podnikajúce podľa zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov na základe živnostenského listu alebo koncesie. Vhodným ukazovateľom, vyjadrujúcim ochotu obyvateľov k samozamestnávaniu, je miera podnikateľskej aktivity, vyjadrená počtom živnostníkov na 1000 obyvateľov. V Žakarovciach bola v roku 2016 zaznamenaná miera podnikateľskej aktivity na úrovni 21 živnostníkov na 1000 obyvateľov. Pre porovnanie, počet živnostníkov na 1000 obyvateľov sa v Slovenskej republike pohybuje okolo úrovne 70, v Bratislavskom kraji 100 (najviac medzi kraji), v Banskobystrickom kraji 60 (najmenej medzi kraji). V rámci okresov Slovenska sa hodnota tohto ukazovateľa pohybuje v rozmedzí od približne 40 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najzaostalejších okresoch ako Revúca a Rimavská Sobota po cca 140 živnostníkov na 1000 obyvateľov

v najrozvinutejších okresoch – teda v mestských okresoch Bratislavy. Možno teda konštatovať, že ochota obyvateľov Žakaroviec k samozamestnávaniu (ochota podnikáť) je na extrémne nízkej úrovni.

Poľnohospodárstvo, lesné a pozemkové hospodárstvo, priemysel

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce dominujú trvalé trávne porasty (391,5 ha). Orná pôda sa v obci nenachádza. V poľnohospodárskej výrobe má teda vzhľadom k rozsiahlym plochám TTP priaznivé podmienky najmä živočíšna poľnohospodárska výroba. V katastri obce hospodári aj jeden subjekt poľnohospodárskej veľkovýroby – Agrodružstvo Gelnica, ktoré sa v Žakarovciach zameriava na chov oviec.

Tabuľka 20: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2017; v ha)

Poľnohospodárska pôda						
orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	spolu
0,0	0,0	0,0	12,3	0,0	391,5	403,9
Nepoľnohospodárska pôda						
lesné pozemky	vodné plochy	zastavané plochy a nádvorcia		ostatné plochy		spolu
375,9	3,1	30,3		48,7		457,9
Celková výmera územia						861,8

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Lesné a pozemkové hospodárstvo v katastri obce Žakarovce realizuje Urbárske spoločenstvo, pozemkové spoločenstvo Žakarovce so sídlom Žakarovce č. 47. Dôležitým projektom z hľadiska tvorby podmienok pre rozvoj územia je projekt registra obnovennej evidencie pozemkov (ROEP), ktorý už bol v obci realizovaný začiatkom milénia. Aby sa však do budúcnosti vytvorili oveľa lepšie podmienky na potenciálny rozvoj územia, je nevyhnutné, aby sa v Žakarovciach realizovala aj ďalšia etapa – Projekt pozemkových úprav. V rámci tohto projektu by došlo ku komasácii pozemkov a k sprehľadneniu a zjednodušeniu vlastníckych vzťahov k pozemkom, čo by bolo výrazným pozitívnym determinantom rozvoja územia (napr. pri rôznej výstavbe – budovanie cyklistických trás, príprava stavebných pozemkov a pod.).

V obci sa nenachádza žiadny podnik priemyselnej výroby.

Cestovný ruch

Cestovný ruch predstavuje interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú napr. poľnohospodárstvo (v ostatnom období najmä ekologické poľnohospodárstvo a agroturistika), priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Obec Žakarovce leží relatívne ďaleko od najatraktívnejšieho turistického regiónu v rámci Slovenska – Tatier a tiež Slovenského raja (v zmysle – ťažko očakávať, že turista, ktorý by chcel navštíviť TANAP alebo Slovenský raj, by sa ubytoval práve v Žakarovciach). Obec teda z hľadiska pritiažnutia turistov nemá veľmi výhodnú polohu, keďže významné oblasti cestovného ruchu v okolí – Tatranský národný park a Národný park Slovenský raj sú od obce značne vzdialené.

Bližšie k obci sú však niektoré významné kultúrohistorické pamiatky, ako napr. súbor kultúrnych pamiatok UNESCO pod názvom „Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia“, do ktorého patrí centrum mesta Levoča s Chrámom svätého Jakuba, dielom Majstra Pavla z Levoče, Radnicou, Thurzovým domom a ďalšími historickými stavbami na levočskom námestí, ďalej Spišský hrad, Spišská Kapitula, Spišské Podhradie a kostol sv. Ducha v Žehre. V Kežmarku sa nachádza ďalšia lokalita UNESCO - evanjelický drevený artikulárny kostol Najsvätejšej Trojice, patriaci do súboru Drevených chrámov v slovenskej časti Karpatského oblúka. Okrem pamiatok UNESCO sa v blízkom okolí Závadky

nachádzajú pamiatkové rezervácie v Spišskej Kapitule (komplex cirkevných budov), v Levoči (námestie), Kežmarku (hrad, mestské hradby, unikátne námestie, evanjelické lýceum a ďalšie stavby) alebo v Spišskej Sobotě (námestie).

Medzi lokalizačné predpoklady CR patria aj kultúrno-spoločenské a športové podujatia, ktoré taktiež prispievajú k atraktivite okolitého regiónu a významne zvyšujú jeho návštevnosť. Počas roka sa ich priamo v obci koná niekoľko (spomínáme ich pri kultúrno-spoločenskom živote v obci) a ďalšie sa konajú v okolí. Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu (prírodné aj umelo vytvorené) sú teda v okolitom regióne na priemernej úrovni.

Lokalizačné predpoklady rozvoja CR priamo v katastri obce Žakarovce sú zatiaľ na slabej úrovni. V obci nie je žiadna ponuka stravovacích služieb a takmer žiadna ponuka ubytovacích služieb pre turistov. Veľmi obmedzená je aj ponuka možností trávenia voľného času. Z hľadiska prírodných predpokladov majú turisti v prírode v katastri obce Žakarovce a v jej bezprostrednom okolí najmä možnosť turistiky na miestnych lesných chodníkoch a tiež možnosť hubárčenia.

Významný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu však môže predstavovať bohatá banícka história obce. V obci sa nachádza veľké množstvo štôlní. V prípade sprístupnenia niektorej štôlnie pre turistov a tiež vybudovaním nadväzujúceho baníckeho múzea (ktoré sa už postupne buduje v budove kultúrneho domu) by obec mohla výrazne zvýšiť svoje možnosti v záujme získavania potenciálnych turistov.

V nadväznosti na vyššie uvedené však možno skonštatovať, že cestovný ruch v obci pravdepodobne v blízkej budúcnosti nebude dôležitým odvetvím, ktoré by pre jej obyvateľov zabezpečovalo dostatok príjmov.

Finančná analýza

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky

obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Prehľad majetku a zdrojov

Hodnota dlhodobého majetku obce Žakarovce k 31.12.2017 bola 352 173,14 eur. V dlhodobom majetku je teda viazaných 92 % zdrojov obce. Jeho výrazne dominantnú zložku (235 563,17 eur) tvorí dlhodobý hmotný majetok v podobe pozemkov a najmä stavieb, pomerne významné zdroje má obec aj v dlhodobom finančnom majetku (102 009,47 eur) – v realizovateľných cenných papieroch a podieloch. Obežný majetok k 31.12.2017 predstavoval 28 935,51 eur.

Na konci roku 2017 obec evidovala pohľadávky v celkovej výške 4 586,32 eur, pričom celú sumu predstavovali pohľadávky krátkodobé. Celkové záväzky obce k uvedenému dátumu boli vo výške 24 750,48 eur. Krátkodobé záväzky (voči dodávateľom, zamestnancom, poisťovniam, daňovému úradu a pod.) boli k 31.12.2017 vo výške 24 450,67 eur, dlhodobé záväzky vo výške 299,81 eur.

Tabuľka 21: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2017 (eur; netto)

AKTÍVA	382 324,54	PASÍVA	382 324,54
Neobežný majetok spolu	352 173,14	Vlastné imanie	348 135,74
Dlhodobý nehmotný majetok	14 600,50	Výsledok hospodárenia	348 135,74
Dlhodobý hmotný majetok	235 563,17	-minulé roky	352 088,34
Dlhodobý finančný majetok	102 009,47	-účtovné obdobie	-3 952,60
Obežný majetok spolu	28 935,51	Záväzky súčet	27 006,48
Zásoby	802,97	Rezervy	2 256,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	2,00	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00
Pohľadávky	4 586,32	Záväzky	24 750,48
Finančné účty	23 544,22	Bankové úvery a ostatné	0,00
Časové rozlíšenie	1 215,89	Časové rozlíšenie	7 182,32

Zdroj: Súvaha k 31.12.2017

Analýza príjmov a výdavkov

Celkové príjmy obce v roku 2017 boli 244 269,29 eur. Dominantnú zložku tejto sumy predstavovali vlastné príjmy obce vo forme podielových daní vo výške 205 736,30 eur, výnosy z poplatkov mala obec v roku 2017 vo výške 11 477,10 eur (spolu 217 213,40 eur). Významnejší profit mala obec aj z tržieb za vlastné výkony a tovar (predaj vlastných služieb) – vyše 11 000 eur.

Celkové výdavky obce v roku 2017 boli vo výške 248 221,89 eur. Najväčšiu časť tejto sumy tvorili osobné náklady (mzdy a odvody zamestnancov) vo výške 159 211,24 eur. Prevádzkové výdavky obce za spotrebované nákupy boli vo výške 39 566,44 eur a za spotrebované služby vo výške 28 181,13 eur. Tieto výdavky predstavujú finančné zdroje na bežný chod samosprávy, sú spotrebovávané bez toho, aby prinášali priamy efekt pre rozvoj obce. V roku 2017 dosiahla obec Žakarovce záporný hospodársky výsledok vo výške -3 952,60 eur po zdanení.

Tabuľka 22: Náklady a výnosy v roku 2017

Náklady	eur
Spotrebované nákupy	39 566,44
Služby	28 181,13
Osobné náklady	159 211,24
Dane a poplatky	111,48
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	9 302,28
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	8 971,07
Finančné náklady	2 078,49
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	799,76
Spolu	248 221,89
Výnosy	eur
Tržby za vlastné výkony a tovar	11 018,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	217 213,40
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	5 618,98
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo VÚC	10 418,91
Spolu	244 269,29
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA po zdanení	-3 952,60

Zdroj: Výkaz ziskov a strát obce Žakarovce k 31.12.2017

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obec vypracovaný nemala a z tohto dôvodu je teda hodnotenie predchádzajúceho PHSR bezpredmetné. V nasledujúcej tabuľke však aspoň a ilustráciu uvádzame stručný prehľad realizovaných investícií v ostatnom období.

Formulár 5 (Ú6): Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR																		
v tis. EUR																		
č.	Názov investície - projektu	Číslo a názov aktivity v predchádzajúcom PHSR	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov							
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejná investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Rekonštrukcia OcÚ	-	-	2011		10,0	10,0	2011	10,0	10,0								
2	Výstavba multifunkčného ihriska	-	2411 - Športové ihriská	2013		6,0	6,0	2013	6,0	6,0								
3	Odvodnenie strechy MŠ a prestavba kuchyne	-	-	2016		6,0	3,0	2016	6,0	6,0								
4	Rekonštrukcia strechy na hostinci	-	-	2016		15,0	15,0	2016	15,0	15,0								
5	Rekonštrukcia miestnej komunikácie „na štreke“		2112 - Miestne komunikácie	2016		20,0	20,0	2016	20,0	20,0								

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Cieľom Ex – ante hodnotenia stavu projektovej pripravenosti investícií je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov. V nasledujúcom formulári sú uvedené len tie investičné zámery, na ktoré má obec v čase vypracovania tohto PHSR (jar 2018) už spracovanú príslušnú dokumentáciu. Súhrn všetkých investičných aj neinvestičných zámerov obce na nasledujúce obdobie je uvedený v ďalšej časti dokumentu (pozri najmä formuláre P1, P2, P3 a F2). Obec Žakarovce má v čase vypracovania tohto PHSR pripravených 11 projektových dokumentácií, z toho 2 v hospodárskej oblasti a 9 v sociálnej oblasti.

Formulár 6 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHSR (pipe_line)																			
v tis. EUR																			
por. č.	Politika - oblasť	Názov investície	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia-plán	Technická príprava mesiac/rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia-plán	ÚR:	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov celkom	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkromné zdroje	Iné zdroje
					SP:														
					PD:														
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Hospodárska	Rekonštrukcia miestnych komunikácií I. etapa	2112 – Miestne komunikácie	2018															
						80,00	80,00	2018	80,00	80,00									
				2018															
2		Rekonštrukcia miestnych komunikácií II. etapa	2112 – Miestne komunikácie	2019		100,00	100,00	2019	50,00	50,0									
								2020	50,00	50,00									
				2020															
3	Sociálna	Oprava detského ihriska pri hostinci	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	2018															
						25,00	15,00	2018	25,00	25,00									
				2018															
4		Rekonštrukcia amfiteátra v lokalite Halďičky	1274 – Ostatné budovy, i. n.	2019															
						18,00	13,00	2019	18,00	18,00									
				2019															

5	Rekonštrukci a interiéru kultúrneho domu	1261 – Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2022															
					35,00	35,00	2022	35,00	35,00									
			2022															
6	Oprava strechy kultúrneho domu	1261 – Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2021															
					25,00	25,00	2021	25,00	25,00									
			2021															
7	Rekonštrukci a požiarnej zbrojnice	1274 – Ostatné budovy, i.n.	2018		35,00	35,00	2018	15,00	15,00									
							2019	20,00	20,00									
			2019															
8	Revitalizácia námestia pred kultúrnym domom	2420 – Ostatné inžinierske stavby, i.n.	2019															
					50,00	50,00	2019	50,00	50,00									
			2019															
9	Výstavba kamerového systému	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačn é rozvody a vedenia	2018															
					27,00	-	2018	27,00	27,00									
			2018															
10	Oprava strechy na budove MŠ	1263 – Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2018															
					25,00	25,00	2018	25,00	25,00									
			2018															
11	Oprava a výmena detských preliezok v areáli MŠ	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	2018															
							2018	13,00	13,00									
			2018															

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť. V makroregionálnej mierke je dôležitým činiteľom rozvoja obce európsky rozvojový koncept „Red octopus“, ktorý stanovuje hlavné rozvojové centrá Európy. Ide o tzv. „červenú chobotnicu“ (pomenovanie podľa tvaru tejto rozvojovej siete), ktorá spája najrozvinutejšie európske sídelné a aglomeračné centrá a centrá, ktoré majú najväčší potenciál ďalšieho rozvoja. Jedno z ramien „červenej chobotnice“ prechádza aj Slovenskom, avšak len jeho juhozápadnou časťou. Žakarovce sú teda od tohto ramena značne vzdialené.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrá osídlenia pre Žakarovce predstavujú mestá Gelnica (3b. skupina centier osídlenia), Krompachy (4. skupina centier osídlenia) a Spišské Vlachy (5. skupina).

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
- rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Z pohľadu rozvoja územia Slovenska najdôležitejšia, teda rozvojová os I. stupňa, prepája Bratislavu a Košice (o. i.) severoslovenským dopravným koridorom cez Žilinu, Poprad a Prešov. Žakarovce teda ležia ďaleko od tejto osi a z tohto dôvodu nemožno očakávať priaznivý rozvojový impulz pre obec z vonkajšieho prostredia prostredníctvom súkromných investorov.

Veľmi dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je aj stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej priemet do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (čo pre Slovensko znamenalo roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom (tzv. „pokropením regiónov investíciami“, kde každá samospráva mala rovnaký prístup k týmto fondom). Od programovacieho obdobia 2007 - 2013 sa však už stratégia regionálnej politiky EÚ zmenila, keďže táto sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostalých regiónov, ale na základe skúseností z regionálneho rozvoja zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené póly rastu, ktoré sú najviac konkurencieschopné a majú najväčší potenciál

rozvoja (týmto opatrením sa taktiež sledovalo posilnenie vonkajšej konkurencieschopnosti EÚ ako celku voči ostatným aktérom vo svetovom hospodárstve). Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia (teda do zaostalejších oblastí v ich okolí). Na Slovensku tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe Konceptie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohézne póly rastu (niektoré mestá a obce v ich bezprostrednom zázemí), pričom najväčšia časť podpory zo štrukturálnych fondov smeruje práve do nich.

Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre oblasť gelnického okresu by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú čo najbližšie k tomuto regiónu (keď už nie priamo v ňom). Skúsenosti však ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava – Trnava – Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po Žilinu). Do oblasti Hnileckej doliny smerovala len úplne minimálna časť investičnej pomoci vlády. Z prostredia investičnej pomoci teda len ťažko očakávať priaznivé rozvojové impulzy pre región v blízkej budúcnosti.

Spomínaná politika územnej podpory vo forme investičnej pomoci a množstvo ďalších faktorov (napr. faktor sídelnej hierarchie, faktor makropolohovej atraktivity, faktor veľkej dopravnej infraštruktúry, faktor historickej marginality, faktor depresnosti priľahlých prihraničných regiónov a pod.; Korec 2005) prispeli (a naďalej prispievajú) k veľmi nerovnovážnemu regionálnemu vývoju v rámci Slovenska, keď sa medzi jednotlivými jeho regiónmi vytvorili pomerne výrazné regionálne disparity. Vytvorila sa tak významná priestorová polarizácia spoločnosti s existenciou centier na strane jednej a periférií (vnútorných aj prihraničných periférnych regiónov) na strane druhej. V takomto periférnom regióne (z pohľadu celého Slovenska) leží aj obec Žakarovce.

Členstvo obce v organizáciách

Obec Žakarovce je členom 3 združení, ktoré vznikli za rôznym účelom, majú rôzne ciele a prostredníctvom ktorých sa obec snaží uplatňovať a presadzovať svoje záujmy:

- „Združenie miest a obcí Slovenska“ (ZMOS) – organizácia zastupujúca záujmy samospráv na celoslovenskej úrovni;
- „Združenie miest a obcí Hnileckého regiónu“ (ZMOHR) – združenie obcí, presadzujúce záujmy členských obcí;
- Miestna akčná skupina (MAS) „Hnilec“ – verejno-súkromné partnerstvo rôznych organizácií (obcí, podnikov, podnikateľov, občianskych združení, neziskových organizácií a pod.), vytvorené za účelom zlepšovania kvality života v území združenia (územie obcí, ktoré sú členmi tohto združenia), posilnenia ekonomického prostredia, zhodnotenia kultúrneho a prírodného dedičstva a podpory trvalo udržateľného rozvoja.

V súvislosti s vládnyimi opatreniami zameranými na podporu najmenej rozvinutých okresov Slovenska (medzi ktoré patrí aj okres Gelnica) sa predpokladá, že po vzniku Centra podpory regionálneho rozvoja okresu Gelnica (v čase spracovania tohto PHSR ešte dané centrum nevzniklo, avšak v záujme realizácie Akčného plánu rozvoja okresu Gelnica takéto centrum v blízkej dobe vznikne) obec vstúpi ako člen aj do tejto organizácie.

Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov na realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplňkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli

samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014 – 2020 bude Slovensko čerpať európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. V rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa budú čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

- Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP),
- OP Ľudské zdroje (OP LZ),
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II),
- OP Výskum a inovácie (OP Val),
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP),
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS),
- Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- Rybné hospodárstvo.

V rámci Cieľa Európska územná spolupráca bude Slovensko čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

Programy cezhraničnej spolupráce

- SK – CZ 2014 – 2020,
- SK – AT 2014 – 2020,
- PL – SK 2014 – 2020,
- SK – HU 2014 – 2020,
- ENI HU – SK – RO – UA 2014 – 2020.

Programy nadnárodnej spolupráce

- Stredná Európa,
- ETC Dunaj.

Programy medziregionálnej spolupráce

- INTERREG,
- ESPON,
- INTERACT,
- URBACT.

Pre obec Žakarovce sú najvýznamnejším a najpravdepodobnejším zdrojom financovania rozvojových projektov v rámci EŠIF prostriedky z Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020, prostriedky z Programu cezhraničnej spolupráce SK – HU 2014 – 2020, ďalším možným zdrojom financovania budú financie poskytované v rámci výziev vyhlasovaných prostredníctvom Miestnej akčnej skupiny MAS Hnilec (ktorej je obec členom) v rámci stratégie CLLD⁵ a nemenej dôležitý zdroj financií na rozvoj obce bude aj spomínaný Akčný plán okresu Gelnica.

Program rozvoja vidieka 2014 – 2020 bude financovať rozvojové projekty obcí v rámci Opatrenia č. 7 – **Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach**. Oprávnenými žiadateľmi o podporu budú v rámci tohto Opatrenia najmä **obce do 1 000 obyvateľov** vrátane, pričom celková finančná alokácia na realizáciu Opatrenia č. 7 je 119 500 000,00 eur.

⁵ Pričom Miestna akčná skupina získa financie na vyhlasovanie výziev z PRV a z IROP

V rámci spomínaného Opatrenia č. 7 Programu rozvoja vidieka budú mať obce do 1 000 obyvateľov možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky cez štyri Podopatrenia:

Podopatrenie 7.2. – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie

Popis operácie:

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.);
- zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Podopatrenie 7.3 – Podpora na širokopásmovú infraštruktúru vrátane jej budovania, zlepšovania a rozširovania, pasívnu širokopásmovú infraštruktúru a poskytovanie širokopásmového prístupu a elektronickej verejnej správy

Popis operácie:

- vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí s rýchlosťou min. 30 Mbit/s, vrátane zariadenia verejne prístupného miesta;
- oprávnené budú projekty zavádzania tzv. "poslednej míle". Riešenie prístupových sietí bude nadväzovať na ukončenie prvej fázy výstavby regionálnych sietí, financovanej z OP II, resp. tam, kde už sú regionálne siete dostupné a je preukázané zlyhanie trhu;
- oprávnené sú činnosti, ktoré sa týkajú investícií do infraštruktúry širokopásmového internetu, napr.:
 - ✓ vytvorenie a zabezpečenie prístupu k širokopásmovej infraštruktúre vrátane zariadení na prenos a zber signálu (backhaul) a pozemných zariadení (napr. pevné, pozemné, bezdrôtové alebo satelitné technológie alebo kombinácie týchto technológií);
 - ✓ budovanie pasívnej širokopásmovej infraštruktúry (napr. inžinierske siete, ako je kladenie káblových rozvodov a zapájanie iných sieťových prvkov, ako sú napr. neaktivované optické vlákna atď.) v súčinnosti s ostatnými infraštruktúrami (energetické, dopravné, vodné, kanalizačné siete atď.).

Podopatrenie 7.4 – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Popis operácie:

- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry –napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrů, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia;
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);

- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.;
- investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie vrátane investícií spojených s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb.

Podopatrenie 7.5 – Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu

Popis operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.;
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.;
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhladkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

STEEP analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 7 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva, emigrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie	Zmena životného štýlu
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce.

SWOT analýza

Formulár 8 (A10): SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> viacero kultúrno-spoločenských aktivít v obci počas roka bohatá história obce, založená na baníctve prítomnosť množstva banských diel vybudovaný miestny amfiteáter racionálne vedenie samosprávy zo strany predstaviteľov obce aktivita obyvateľov vo folklórnom súbore dobrá vzájomná spolupráca samosprávy s miestnym občianskym združením vypracované projektové dokumentácie - aktivita a pripravenosť obce na získanie financií na realizáciu investičných akcií z externých zdrojov racionálne finančné hospodárenie obce, dobrá aktivita z hľadiska zabezpečenia vlastných príjmov 	<ul style="list-style-type: none"> nízka natalita a vysoká mortalita obyvateľstva vysoký podiel obyvateľov v pred dôchodkovom a seniorskom veku zlá veková štruktúra obyvateľstva nízka digitálna gramotnosť obyvateľov obce vysoká miera nezamestnanosti vysoký podiel UoZ v pred dôchodkovom veku vysoký podiel UoZ so základným vzdelaním vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných UoZ veľmi nízka ochota obyvateľov podnikateľ niekoľko problémových úsekov v intraviláne obce z hľadiska ochrany pred povodňami finančne nákladné verejné osvetlenie zastaraná technológia obecného rozhlasu zlá makropoloha obce vo vzťahu k výške priemernej mzdy v okresoch SR ako celku nevybudovaná kanalizácia nízka kvalita miestnych komunikácií absencia chodníkov v obci doposiaľ nerealizovaný projekt pozemkových úprav – extrémna rozdrobenosť pozemkov a vlastníckych vzťahov nevýhodná poloha ďaleko od diaľnice a od hlavnej rozvojovej a urbanizačnej osi SR
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> rekonštrukcia verejného osvetlenia výstavba nového rozhlasu rekonštrukcia miestnych komunikácií rekonštrukcia obecných budov podpora cestovného ruchu využitie európskych štrukturálnych a investičných fondov možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...) 	<ul style="list-style-type: none"> odliv mladých obyvateľov za prácou a bývaním starnutie obyvateľstva pomalé tempo prispôsobovania sa strednej a staršej generácie novým technológiám nízka hladina miezd v regióne východného Slovenska, podporujúca emigráciu obyvateľstva neustále zvyšovanie daňového zaťaženia podnikajúcich osôb zo strany vlády nedostatok investorov, podnikateľských činností konkurencia okolitých destinácií CR z hľadiska prilákania turistov nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ vysoká administratívna náročnosť pre získanie financií z EŠIF neustále zvyšovanie administratívnej záťaže výkonu miestnej samosprávy bez kompenzácie z hľadiska paralelného zvyšovania zdrojov (finančných, personálnych)

Zdroj: vlastné spracovanie

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja:

- využitie geografickej polohy obce a jej baníckej histórie z hľadiska potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu na báze baníctva, atraktívneho prírodného prostredia a množstva kultúrno-historických pamiatok v okolí
- príjmy obce z vlastnej činnosti, racionálne hospodárenie samosprávy
- aktivita obce na poli výstavby a rekonštrukcie obecných budov a objektov
- úspešnosť samosprávy v získavaní financií na realizáciu investičných projektov z externých zdrojov
- podpora rozvoja poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a agroturistiky
- zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva
- využitie zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov.

Hlavné disparity rozvoja:

- emigrácia obyvateľstva – z obce emigruje predovšetkým mladé obyvateľstvo, a to najmä z dôvodu nižšej ponuky pracovných miest
- nízky potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby – obec má takmer nulový lokalizačný potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby, znamenajúcich tvorbu pracovných miest pre miestne obyvateľstvo
- slabšia ponuka pracovných príležitostí v porovnaní s väčšími mestami – obec nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva – obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov
- úroveň miezd v regióne – úroveň miezd v regióne pôsobí ako demotivačný faktor a generuje podmienky pre emigráciu (najmä mladého) obyvateľstva
- rozdrobenosť pozemkov – extrémne limitujúci faktor rozvojových aktivít z dôvodu veľkej náročnosti z hľadiska vysporiadania vlastníckych vzťahov (napr. pre IBV, budovanie cyklotrás a pod.).

B-Strategická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne, či už z hľadiska strednodobého alebo dlhodobého horizontu. Východiská pre prognózy budúceho vývoja sú prezentované v rôznych strategických dokumentoch národnej úrovne. Stratégia Európa 2020 predstavuje víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť a pre tieto ciele stanovuje aj ukazovatele na ich hodnotenie. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Stratégiu Európa 2020 aplikujú všetky členské štáty Európskej únie, teda aj Slovensko. Navyše, na podporu jej aplikácie a v záujme zlepšenia hospodárskej výkonnosti jednotlivých členských štátov vydáva Európska komisia pre tieto štáty rôzne odporúčania. Slovensko dostalo odporúčania na zlepšenie stavu v oblasti verejných financií, daní, trhu práce, vzdelávania a odbornej prípravy, sieťových odvetví, podnikateľského prostredia a efektívnosti verejnej správy. Stratégia Európa 2020 sa premieta aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska.

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žakarovce na roky 2018 – 2022 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PHSR obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzeráť. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doteraz realizovaných a plánovaných projektov, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Žakarovce:

Obec Žakarovce je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickkej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Žakarovce na roky 2018 – 2022. **Strategickým cieľom** rozvoja obce je

„vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce“.

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnúť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorít a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré síce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

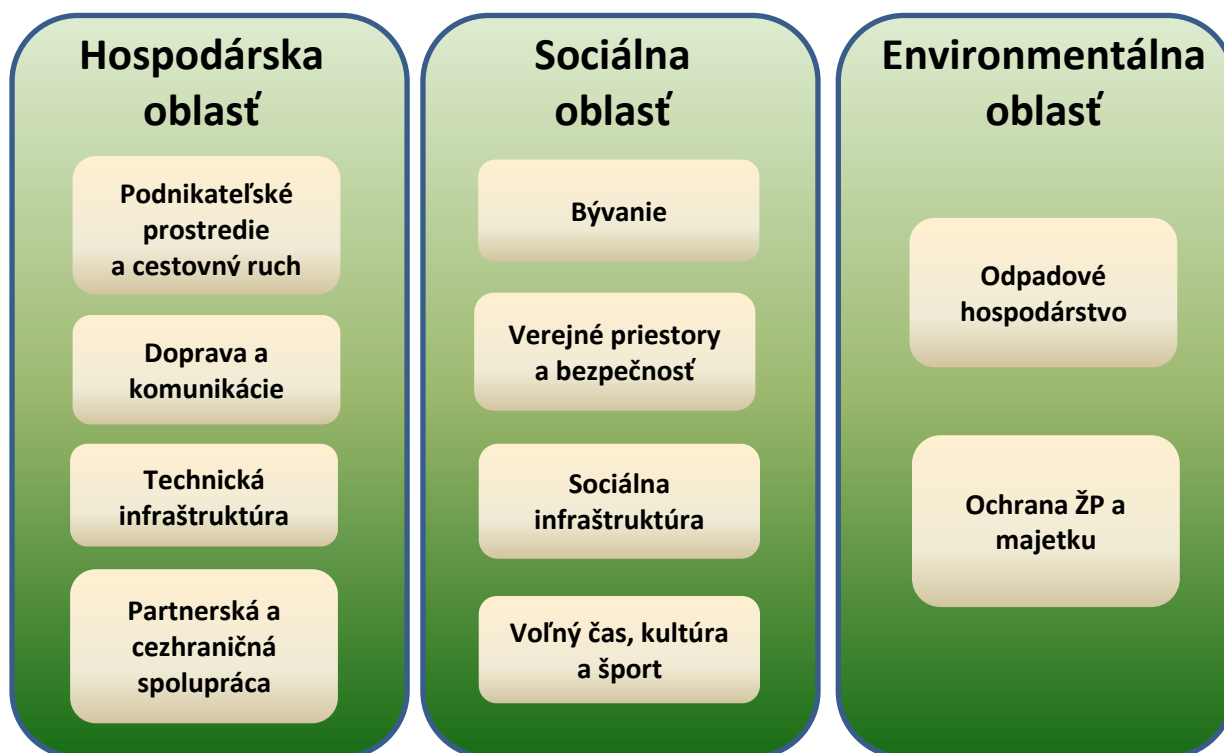
Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá definuje hlavné faktory rozvoja slovenských regiónov, analyzuje regionálne disparity a prognózuje hospodársky vývoj v týchto regiónoch. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí na dosiahnutie cieľa – vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

- PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,
- PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,
- PO 3 – Štrukturálne zmeny,
- PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,
- PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôbované podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2 až PO 4 z Národnej stratégie RR sú v PHSR zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1 predstavuje v PHSR Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si teda obec Žakarovce stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

- A.) **Hospodárska oblasť** – táto prioritná oblasť pozostáva zo 4 priorít: podnikateľské prostredie a cestovný ruch (podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora turistiky), doprava a komunikácie (rekonštrukcia miestnych komunikácií), technická infraštruktúra (skvalitnenie technickej vybavenosti obce) a partnerská spolupráca (spolupráca s partnerskými obcami).
- B.) **Sociálna oblasť** – prioritná oblasť pozostávajúca zo 4 rozvojových priorít: bývanie, verejné priestory a bezpečnosť (úprava verejných priestranstiev a prevencia kriminality), sociálna infraštruktúra (skvalitnenie občianskej vybavenosti) a voľný čas, kultúra a šport (rekonštrukcia športových a oddychových zariadení, podpora kultúrnych a športových podujatí a telies).
- C.) **Environmentálna oblasť** – tretia prioritná oblasť pozostáva z 2 rozvojových priorít: odpadové hospodárstvo (podpora zhodnocovania odpadov) a ochrana životného prostredia a majetku (realizácia protipovodňových a protipožiarnych opatrení).

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, bude obec naplňať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 9 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov

Vízia			
„Obec Žakarovce je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby“			
Strategický cieľ			
„vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zvelaďovaní životného prostredia obce“			
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Globálny cieľ	Rozvíjať vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry	Podporovať skvalitňovanie občianskej vybavenosti a zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky spoločenského využitia	Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie
Priority	<ul style="list-style-type: none"> podnikateľské prostredie a cestovný ruch doprava a komunikácie technická infraštruktúra partnerská spolupráca 	<ul style="list-style-type: none"> bývanie verejné priestory a bezpečnosť sociálna infraštruktúra voľný čas, kultúra a šport 	<ul style="list-style-type: none"> odpadové hospodárstvo ochrana ŽP a majetku
Opatrenia	1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov 1.2 Rozvoj turistickej infraštruktúry a investície do zachovania kultúrneho dedičstva 1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry 1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce 1.5 Spolupráca s partnerskými obcami	2.1 Zvyšovanie kvality bývania 2.2 Úprava verejných priestranstiev 2.3 Prevencia kriminality a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov 2.4 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti 2.5 Podpora poskytovania sociálnych služieb 2.6 Skvalitnenie materiálno-technického vybavenia školských zariadení	3.1 Podpora triedenia a zhodnocovania odpadov 3.2 Prevencia pred živelnými pohromami

		2.7 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času 2.8 Podpora spoločenského a kultúrneho života	
--	--	--	--

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

C-Programová časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úroveň opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Všetky projekty a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať formou projektového zámeru, sú v tomto aj v ďalších formulároch uvedené ako „**Projekt**“. Činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú uvedené ako „**Aktivita**“.

Nie vždy bolo možné jednotlivé projekty alebo aktivity, ktoré samospráva plánuje realizovať, jednoznačne zatriediť pod konkrétne opatrenie a konkrétnu prioritu. Niektoré plánované projekty sa totižto svojím obsahom prelínajú a dotýkajú sa viacerých prioritných oblastí a priorít. V takýchto prípadoch bol plánovaný projekt alebo aktivita začlenený pod príslušné opatrenie podľa hlavného, najdôležitejšieho cieľa, na ktorý je ten-ktorý projekt zameraný. Takýmto spôsobom sa postupovalo napr. pri projekte 3.2.1 Výstavba protipovodňovej a požiarnej nádrže (hlavným cieľom je vybudovať nádrž, ktorá by zachytávala povodňovú vlnu a ktorá by zároveň slúžila ako požiarňa nádrž, doplnkovou aktivitou je zároveň vybudovanie rekreačného priestoru v tejto časti obce).

Formulár 10 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Prioritná oblasť 1 – HOSPODÁRSKA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov	<p>Aktivita: 1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> - príprava pozemkov, budov, priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj existujúcich podnikateľských aktivít - prenájom obecných pozemkov a budov - podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty - podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov
1.2 Rozvoj turistickej infraštruktúry a investície do zachovania kultúrneho dedičstva	<p>Projekt: 1.2.1 Vybudovanie historickej banskej cesty</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprístupnenie banskej šachty pre turistov - zriadenie múzea baníctva - osadenie informačných tabúl - vybudovanie zastavení na banskej ceste <p>Projekt: 1.2.2 Rekonštrukcia amfiteátra v lokalite Haldičky</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oprava amfiteátra a príslušného areálu - oprava kuchyne <p>Projekt: 1.2.3 Výstavba peších turistických trás, cyklotrás a odpočívadiel v okolitom teréne s prepojením na Plejsy</p> <p>Aktivita:</p>

	- výstavba nových a úprava existujúcich turistických trás pre peších turistov a pre cyklistov, ich prepojenie s Plejsami a okolitými atrakciami
1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	<p>Projekt: 1.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií – I. etapa Aktivita: - rekonštrukcia asfaltového povrchu v intraviláne obce</p> <p>Projekt: 1.3.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií – II. etapa Aktivita: - rekonštrukcia asfaltového povrchu v intraviláne obce</p>
1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	<p>Projekt: 1.4.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia Aktivita: - výmena starého verejného osvetlenia za energeticky úsporné LED osvetlenie</p> <p>Projekt: 1.4.2 Rekonštrukcia obecného rozhlasu Aktivita: - osadenie nových koncových bodov rozhlasu - rekonštrukcia starých bodov - výmena kabeláže</p>
1.5 Spolupráca s partnerskými obcami	<p>Aktivita: 1.5.1 Rozvoj partnerskej spolupráce - rozvoj spolupráce s partnerskými obcami/mestami</p>
Prioritná oblasť 2 – SOCIÁLNA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Zvyšovanie kvality bývania	<p>Projekt: 2.1.1 Výstavba nízkoštandardných domov pre MRK Aktivita: - v spolupráci s budúcimi vlastníkmi vybudovanie rodinných domov nízkeho štandardu pre marginalizované rómske komunity</p>
2.2 Úprava verejných priestranstiev	<p>Projekt: 2.2.1 Revitalizácia námestia pred kultúrnym domom Aktivita: - osadenie dlažby v centrálnej časti obce, úprava schodov, umiestnenie obecného mobiliáru (lavičky, odpadkové koše, informačné tabule...) - revitalizácia verejnej zelene</p>
2.3 Prevencia kriminality a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov	<p>Projekt: 2.3.1 Výstavba kamerového systému Aktivita: - osadenie monitorovacích kamier v intraviláne obce za účelom prevencie kriminality</p>
2.4 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti	<p>Projekt: 2.4.1 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice Aktivita:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - zateplenie budovy, výmena okien a dverí - zabezpečenie interiérového vybavenia budovy – rekonštrukcia omietok, elektrického vedenia, výstavba WC a žumpy a pod. <p>Projekt: 2.4.2 Oprava strechy kultúrneho domu <i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výmena starej, poškodenej strešnej krytiny za novú <p>Projekt: 2.4.3 Rekonštrukcia interiéru kultúrneho domu <i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výmena elektrického vedenia, oprava omietok, vymalovanie, rekonštrukcia WC, zakúpenie vnútorného vybavenia <p>Projekt: 2.4.4 Úprava priestorov cintorína <i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vykonanie zemných prác za účelom zvýšenia počtu dostupných hrobových miest - výstavba kolumbária - terénne a parkové úpravy
2.5 Podpora poskytovania sociálnych služieb	<p>Projekt: 2.5.1 Vybudovanie Zariadenia pre seniorov <i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - majetkovo-právne vysporiadanie budovy bývalého detského domova - rekonštrukcia vnútorných priestorov a ich prispôsobenie pre potreby zariadenia pre seniorov
2.6 Skvalitnenie materiálo-technického vybavenia školských zariadení	<p>Projekt: 2.6.1 Oprava strechy na budove MŠ <i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výmena starej, poškodenej strešnej krytiny za novú <p>Projekt: 2.6.2 Oprava a výmena detských preliezok v areáli MŠ <i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osadenie nových a oprava starých preliezok - terénne úpravy
2.7 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času	<p>Projekt: 2.7.1 Rekonštrukcia areálu multifunkčného ihriska <i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba šatní a WC - úprava povrchu ihriska - oprava mantinelov a oplotenia <p>Projekt: 2.7.2 Oprava detského ihriska a komunikácie pri hostinci <i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osadenie nových a oprava starých preliezok - stavebno-technická úprava príľahlej cestnej komunikácie

2.8 Podpora spoločenského a kultúrneho života	Aktivita: 2.8.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí <ul style="list-style-type: none"> - podpora kultúrnych podujatí - podpora športových podujatí - podpora miestnych kultúrnych a športových telies
Prioritná oblasť 3 – ENVIRONMENTÁLNA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora zhodnocovania odpadov	Projekt: 3.1.1 Výstavba kontajnerových stojísk na triedený odpad Aktivita: <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie stojísk na triedený odpad v intraviláne obce Projekt: 3.1.2 Výstavba zariadenia na spracovanie a triedenie odpadov Aktivita: <ul style="list-style-type: none"> - zakúpenie triediacej linky - prispôsobenie priestorov na činnosť linky
3.2 Prevencia pred živelnými pohromami	Projekt: 3.2.1 Výstavba protipovodňovej a požiarnej nádrže Aktivita: <ul style="list-style-type: none"> - prehradenie toku Žakarovského potoka v dolnej časti obce realizácie protipovodňových opatrení – zachytenie prívalovej vlny pri výdatných dažďoch a za účelom vytvorenia rezervoáru s dostatočnou kapacitou odberu vody pri požiari - výstavba doplnkových zariadení určených na rekreáciu - prispôsobenie územno-technických podmienok nádrže na účely zavlažovania v letnom období Projekt: 3.2.2 Rekonštrukcia lesných ciest Aktivita: <ul style="list-style-type: none"> - úprava a sprejazdnenie lesných ciest - zabezpečenie prístupu pre hasičskú techniku do problémových lokalít v prípade požiaru

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli stanovené ako nulové v roku 2018, cieľové hodnoty boli stanovené pre roky 2020 a 2022.

Formulár 11 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	
				2018	2020	2022
Hospodárska oblasť						
Opatrenie 1.1. - Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov						
Výsledok	Podpora podnikateľa	OcÚ	počet	0	5	10
Opatrenie 1.2. - Rozvoj turistickej infraštruktúry a investície do zachovania kultúrneho dedičstva						
Výsledok	Zrekonštr. šachty, prístupné pre turistov	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Osadené informačné tabule, vybudované zastavenia	OcÚ	počet	0	8	8
Výsledok	Zriadené múzeum baníctva	OcÚ	objekt	0	1	1
Výsledok	Zrekonštr. amfiteáter	OcÚ	objekt	0	1	1
Výsledok	Vybudované pešie a cyklistické trasy	OcÚ	počet	0	0	10
Výsledok	Vybudované odpočívadlá	OcÚ	počet	0	0	6
Opatrenie 1.3. - Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry						
Výsledok	Zrekonštruované miestne komunikácie - I. etapa	OcÚ	m	0	750	750
Výsledok	Zrekonštruované miestne komunikácie - II. etapa	OcÚ	m	0	900	900
Opatrenie 1.4. - Zlepšenie technickej vybavenosti obce						
Výsledok	Zrekonštruované body verejného osvetlenia	OcÚ	počet	0	0	220
Výsledok	Osadené koncové body rozhlasu	OcÚ	počet	0	0	50
Opatrenie 1.5. - Spolupráca s partnerskými obcami						
Výsledok	Podpora partnerské projekty	OcÚ	počet	0	3	5

Sociálna oblasť						
Opatrenie 2.1. - Zvyšovanie kvality bývania						
Výsledok	Postavené nízkošandardné domy	OcÚ	počet	0	0	8
Opatrenie 2.2. - Úprava verejných priestranstiev						
Výsledok	Zrevitalizovaná plocha centra obce	OcÚ	ha	0	0,3	0,3
Opatrenie 2.3. - Prevencia kriminality a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov						
Výsledok	Osadené bezpečnostné kamery	OcÚ	počet	0	18	18
Opatrenie 2.4. - Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti						
Výsledok	Zrekonštr. budova požiarnej zbrojnice	OcÚ	objekt	0	1	1
Výsledok	Opravená strecha KD	OcÚ	objekt	0	0	1
Výsledok	Zrekonštr. interiér KD	OcÚ	objekt	0	0	1
Dopad	Zvýšená kapacita hrobových miest o	OcÚ	počet	0	0	50
Opatrenie 2.5. - Podpora poskytovania sociálnych služieb						
Výsledok	Seniori umiestnení v zariadení	OcÚ	počet	0	0	20
Opatrenie 2.6. - Skvalitnenie materiálo-technického vybavenia školských zariadení						
Výsledok	Opravená strecha MŠ	OcÚ	objekt	0	1	1
Výsledok	Zrekonštr. preliezky v areáli MŠ	OcÚ	počet	0	8	8
Opatrenie 2.7. - Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času						
Výsledok	Zrekonštr. multifunkčné ihriská	OcÚ	objekt	0	1	1
Výsledok	Zrekonštr. preliezky pri hostinci	OcÚ	počet	0	4	4
Výsledok	Upravená komunikácia pri hostinci	OcÚ	objekt	0	1	1
Opatrenie 2.8. - Podpora spoločenského a kultúrneho života						
Výsledok	Podporené kultúrne podujatia	OcÚ	počet/rok	0	4	4
Výsledok	Podporené športové podujatia	OcÚ	počet/rok	0	2	2
Výsledok	Podporené miestne kultúrne a športové telesá	OcÚ	počet/rok	0	2	2
Environmentálna oblasť						
Opatrenie 3.1. - Podpora triedenia a zhodnocovania odpadov						
Výsledok	Vybudované kontajnerové stojiská	OcÚ	počet	0	5	5
Výsledok	Zriadená linka na zhodnocovanie odpadov	OcÚ	počet	0	1	1
Opatrenie 3.2. - Prevencia pred živelnými pohromami						
Výsledok	Vybudované protipovodňové a požiarne nádrže	OcÚ	počet	0	0	1
Výsledok	Zrekonštr. lesné cesty	OcÚ	m	0	0	4000

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Súhrnný prehľad projektových zámerov na nasledujúce obdobie poskytuje Formulár P3.

Formulár 12 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce

P. č.	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný		Ukazovatele výstupov		Stav pripravenosti projektového zámeru		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady (tis. eur)	Priorita zámeru		Spolupráca s partnerom pri realizácii	Realizácia projektu je viazaná na podmienku
				Oblasť	Kategória	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota	Stav	Iné			Priorita	Iné		
1	4	5	6	8	8a	9	9a	10	10a	11	12	13	13a	14	15
1	Neinvestičný		Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	Zamestnanosť		podpora podnikateľa / počet	10		-	2018-2022	4,50 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
2	Investičný		Vybudovanie historickej banskej cesty	Cestovný ruch	Kultúrne a historické pamiatky	vybudované objekty/ počet	4	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2020	27,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
3	Investičný	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Rekonštrukcia amfiteátra v lokalite Haldičky	Cestovný ruch		zrekonštr. objekty / počet	1	V štádiu úvah	-	2019	18,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
4	Investičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Výstavba peších turistických trás, cyklotrás a odpočívadiel v okolí terénu s prepojením na Plejsy	Cestovný ruch	Agroturistika	vybudované trasy a odpočívadlá / počet	10 / 6	V štádiu úvah	-	2022	85,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	A	N/A
5	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnych komunikácií - I. etapa	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	dĺžka zrekon. asfalt. povrchu / m	750	Pripravené povolenia, stanoviská	-	2018	80,00 €		-	N	N/A

6	Inves tičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnych komunikácií - II. etapa	Technická infraštrukt úra	Doprava, komunikácie, MHD	dĺžka zrekon. asfalt. povrchu / m	900	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2019-2020	100,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
7	Inves tičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	Technická infraštrukt úra	Verejné osvetlenie	zrekonštr. svetelné body / počet	220	V štádiu úvah	-	2021	150,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
8	Inves tičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	Technická infraštrukt úra	Obecný rozhlas	nové body rozhlasu / počet	50	V štádiu úvah	-	2021	35,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
9	Nein vesti čný		Rozvoj partnerskej spolupráce	Cestovný ruch		podporené partnerské projekty	5	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2018-2022	5,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A
10	Inves tičný	1110 - Jednobytové budovy	Výstavba nízkoštandardných domov pre MRK	Sociálna infraštrukt úra	Bývanie	vybudované byty / počet	8	V štádiu úvah	-	2022	240,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
11	Inves tičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Revitalizácia námestia pred kultúrnym domom	Sociálna infraštrukt úra	Verejné priestranstvá	zrekonštr. plochy verejných priestr. / ha	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2019	50,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
12	Inves tičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Výstavba kamerového systému	Sociálna infraštrukt úra	Bezpečnosť	osadené kamery / počet	18	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2018	27,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A

13	Inves tičný	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	Sociálna infraštrukt úra	Občianska vybavenosť	zrekonštr. objekty/ počet	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2018-2019	35,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
14	Inves tičný	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Oprava strechy kultúrneho domu	Sociálna infraštrukt úra	Kultúra	zrekonštr. strechy / počet	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2021	25,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
15	Inves tičný	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Rekonštrukcia interiéru kultúrneho domu	Sociálna infraštrukt úra	Kultúra	zrekonštr. objekty / počet	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2022	35,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
16	Nein vesti čný		Úprava priestorov cintorína	Sociálna infraštrukt úra	Sociálna vybavenosť	zvýšená kapacita cintorína / počet	50	V štádiu úvah	-	2021	20,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A
17	Inves tičný	1264 - Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	Vybudovanie Zariadenia pre seniorov	Sociálna infraštrukt úra	Sociálna vybavenosť	seniori umiestnení v zariadení / počet	20	V štádiu úvah	-	2022	250,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	A	N/A
18	Inves tičný	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	Oprava strechy na budove MŠ	Sociálna infraštrukt úra	Školstvo	zrekonštr. strechy / počet	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2018	25,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
19	Inves tičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Oprava a výmena detských preliezok v areáli MŠ	Sociálna infraštrukt úra	Školstvo	zrekonštr. preliezky/ počet	8	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2018	13,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A

20	Inves tičný	2411 - Športové ihriská	Rekonštrukcia areálu multifunkčného ihriska	Sociálna infraštrukt úra	Šport, voľný čas	zrekonštr. ihriská/ počet	1	V štádiu úvah	-	2020	27,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
21	Inves tičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Oprava detského ihriska a komunikácie pri hostinci	Sociálna infraštrukt úra	Šport, voľný čas	zrekonštr. objekty/ počet	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2018	25,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
22	Nein vesti čný		Podpora kultúrnych a športových podujatí			podporené podujatia za rok / počet	5		-	2018-2022	15,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A
23	Inves tičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Výstavba kontajnerových stojísk na triedený odpad	Životné prostredie	Zhodnocovan ie odpadu	vybudované objekty/ počet	5	V štádiu úvah	-	2020	5,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
24	Inves tičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Výstavba zariadenia na spracovanie a triedenie odpadov	Životné prostredie	Zhodnocovan ie odpadu	vybudované linky / počet	1	V štádiu úvah	-	2019	125,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A
25	Inves tičný	2152 - Priehrady	Výstavba protipovodňovej a požiarnej nádrže	Životné prostredie	Prevencia pred prírodnými nešťastiami	vybudované nádrže / počet	1	V štádiu úvah	-	2020-2022	180,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
26	Nein vesti čný		Rekonštrukcia lesných ciest	Životné prostredie		zrekonštr. cesty / m	4000	V štádiu úvah	-	2021-2022	75,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

D-Realizačná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania.

Formulár 13 (R1): Akčný plán

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (tis. eur)
HOSPODÁRSKA OBLASŤ			
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov			
Aktivita: 1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	od 2018 priebežne	obec	4,50
1.2 Rozvoj turistickej infraštruktúry a investície do zachovania kultúrneho dedičstva			
Projekt: 1.2.1 Vybudovanie historickej banskej cesty	2020	obec	27,00
Projekt: 1.2.2 Rekonštrukcia amfiteátra v lokalite Haldičky	2019	obec	18,00
Projekt: 1.2.3 Výstavba peších turistických trás, cyklotrás a odpočívadiel v okolitom teréne s prepojením na Plejsy	2022	Obec, Žakarovčan, o.z.	85,00
1.3 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
Projekt: 1.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií – I. etapa	2018	obec	80,00
Projekt: 1.3.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií – II. etapa	2019-2020	obec	100,00
1.4 Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
Projekt: 1.4.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2021	obec	150,00
Projekt: 1.4.2 Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2021	obec	35,00
1.5 Spolupráca partnerskými obcami			
Aktivita: 1.5.1 Rozvoj partnerskej spolupráce	od 2018 priebežne	obec	5,00
SOCIÁLNA OBLASŤ			
2.1 Zvyšovanie kvality bývania			
Projekt: 2.1.1 Výstavba nízkoštandardných domov pre MRK	2022	obec	240,00
2.2 Úprava verejných priestranstiev			
Projekt: 2.2.1 Revitalizácia námestia pred kultúrnym domom	2019	obec	50,00

2.3 Prevencia kriminality a zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov			
Projekt: 2.3.1 Výstavba kamerového systému	2018	obec	27,00
2.4 Zlepšenie kvality občianskej vybavenosti			
Projekt: 2.4.1 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	2018-2019	obec, DHZ-O	35,00
Projekt: 2.4.2 Oprava strechy kultúrneho domu	2021	obec	25,00
Projekt: 2.4.3 Rekonštrukcia interiéru kultúrneho domu	2022	obec	35,00
Projekt: 2.4.4 Úprava priestorov cintorína	2021	obec	20,00
2.5 Podpora poskytovania sociálnych služieb			
Projekt: 2.5.1 Vybudovanie Zariadenia pre seniorov	2022	obec	250,00
2.6 Skvalitnenie materiálno-technického vybavenia školských zariadení			
Projekt: 2.6.1 Oprava strechy na budove MŠ	2018	obec, škola	25,00
Projekt: 2.6.2 Oprava a výmena detských preliezok v areáli MŠ	2018	obec, škola	13,00
2.7 Skvalitnenie ponuky športového využitia a trávenia voľného času			
Projekt: 2.7.1 Rekonštrukcia areálu multifunkčného ihriska	2020	obec	27,00
Projekt: 2.7.2 Oprava detského ihriska a komunikácie pri hostinci	2018	obec	25,00
2.8 Podpora spoločenského a kultúrneho života			
Aktivita: 2.8.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí	od 2018 priebežne	obec	15,00
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ			
3.1 Podpora triedenia a zhodnocovania odpadov			
Projekt: 3.1.1 Výstavba kontajnerových stojísk na triedený odpad	2020	obec	5,00
Projekt: 3.1.2 Výstavba zariadenia na spracovanie a triedenie odpadov	2019	obec	125,00
3.2 Prevencia pred živelnými pohromami			
Projekt: 3.2.1 Výstavba protipovodňovej a požiarnej nádrže	2020-2022	obec	180,00
Projekt: 3.2.2 Rekonštrukcia lesných ciest	2021-2022	obec	75,00

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PHSR

Vypracovaním a schválením tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projekty/aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi, príp. špecializovanými firmami.

V systéme riadenia a implementácie PHSR je **Riadiacim orgánom** na úrovni obce obecny úrad prostredníctvom starostu obce. Ten zodpovedá za systém riadenia PHSR, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci. Obecné zastupiteľstvo plní úlohu **Monitorovacieho výboru**. **Orgánom auditu** je hlavný kontrolór a príslušná komisia OcZ, ak je zriadená. Funkciu **Platobného orgánu** vykonáva ekonomické oddelenie OcÚ a príslušné oddelenia OcÚ plnia funkciu

Sprostredkovateľského orgánu. PHSR ako aj všetky jeho zmeny a doplnky schvaľuje obecné zastupiteľstvo (Inštitút priestorového plánovania, 2016).

Administratívne zabezpečenie realizácie tohto programu je teda nevyhnutnou podmienkou jeho plnenia. Realizácia si však bude vyžadovať pravidelnú systematickú prácu. Z tohto dôvodu sa odporúča zriadiť pri obecnom zastupiteľstve komisiu strategického rozvoja. Táto komisia by vystupovala ako poradný orgán, ktorého úlohou by bolo vypracovať a posúdiť Správu o realizácii PHSR, stav finančného čerpania prostriedkov, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHSR a zúčastňovať sa dôležitých stretnutí, týkajúcich sa rozvoja obce. V prípade potreby by táto komisia mala za úlohu prehodnotiť plán na ďalšie obdobie, eventuálne doplniť úlohy a opatrenia, ktoré neboli uvedené v tomto programe a pod.

Samospráva tak bude raz ročne získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PHSR berie na vedomie návrh strategickú časť dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z EŠIF) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy, rôzne informačné stretnutia a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas, úradnú tabuľu a osobné podanie. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PHSR prebiehať neustála komunikácia s obyvateľmi týkajúca sa realizácie tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PHSR a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení. Ako už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne (do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu, kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia.

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PHSR bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou môže byť aj prípadná monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétného projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy

PHSR bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zriadenej komisie strategického rozvoja, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár 14 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2018 - 2022		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2019	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2020	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2018-2022	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

E-Finančná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Indikatívny finančný plán

Výška potrebných finančných prostriedkov je v tomto PHSR uvedená pri jednotlivých projektoch a opatreniach. Uvedené sumy sú stanovené odhadom, keďže bez spracovania projektovej dokumentácie nie je možné ex-ante určiť predpokladanú sumu, potrebnú na realizáciu projektu. Navyše, táto suma sa ešte mení po realizácii verejného obstarávania. Pri rozhodovaní o financovaní jednotlivých projektov sa bude prihliadať na ich dôležitosť a na ich prínos pre rozvoj obce. Niektoré projekty/aktivity sa budú môcť realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, iné si však budú vyžadovať náročnejšie zdroje z hľadiska finančného aj personálneho zabezpečenia.

Potenciálne zdroje, ktoré sa samospráva môže snažiť získať na realizáciu opatrení a aktivít uvedených v tomto PHSR, sú najmä:

- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov (napr. Environmentálny fond, ŠFRB),
- financovanie z národných projektov (napr. úrady práce, soc. vecí a rodiny - AOTP),
- rozpočet samosprávneho kraja,
- európske štrukturálne a investičné fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR,
- Svetová banka,
- sponzorské dary podnikateľov, súkromných osôb, neziskového sektora a pod.,
- vlastné zdroje (rozpočet obce).

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár 15 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Oblasť	rok					Spolu (tis. eur)
	2018	2019	2020	2021	2022	
Hospodár-ska	81,90	69,90	78,90	186,90	86,90	504,50
Sociálna	108,00	73,00	30,00	48,00	528,00	787,00
Environ-mentálna	0,00	125,00	65,00	100,00	95,00	385,00
SPOLU (tis. eur)	189,90	267,90	173,90	334,90	709,90	1 676,50

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa tak bude opierať o zdroje obce, o národné zdroje, o zdroje z EŠIF, VÚC, o súkromné a ďalšie zdroje.

Intervenčná matica predstavuje odhad objemu potrebných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámerov. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár 16 (F5): Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (tis. eur)								
Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje	iné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu		
Opatrenie 1.1	4,50				4,50	4,50		
Opatrenie 1.2	130,00	110,50	13,0		6,50	130,00		
Opatrenie 1.3	180,00		180,00			180,00		
Opatrenie 1.4	185,00	157,25	18,50		9,25	185,00		
Opatrenie 1.5	5,00				5,00	5,00		
Opatrenie 2.1	240,00	204,00	24,00		12,00	240,00		
Opatrenie 2.2	50,00	42,50	5,00		2,50	50,00		
Opatrenie 2.3	27,00		25,65		1,35	27,00		
Opatrenie 2.4	115,00	80,75	9,50		24,75	115,00		
Opatrenie 2.5	250,00	212,50	25,00		12,50	250,00		
Opatrenie 2.6	38,00	32,30	3,80		1,90	38,00		
Opatrenie 2.7	52,00	44,20	5,20		2,60	52,00		
Opatrenie 2.8	15,00			2,00	13,00	15,00		
Opatrenie 3.1	130,00	106,25	12,50		11,25	130,00		
Opatrenie 3.2	255,00	216,75	25,50		12,75	255,00		
SPOLU	1 676,50	1 207,00	347,65	2,00	119,85	1 676,50		

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Finančný rámec na realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PHSR na celé jeho obdobie. Obsahuje podrobné členenie predpokladaných finančných zdrojov, potrebných na realizáciu jednotlivých projektov.

Formulár 17 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Číslo opatrenia	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ-výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu (tis. eur)	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
				rok			Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom				
					a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
I. Hospodárska politika					504,50 €	504,50 €	236,75 €	267,75 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 1.1	1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci		10 podporených podnikateľov	2018-2022	4,50 €	4,50 €	4,50 €					
Opat. 1.2	1.2.1 Vybudovanie historickej banskej cesty		vybudované objekty	2020	27,00 €	27,00 €	4,05 €	22,95 €				
	1.2.2 Rekonštrukcia amfiteátra v lokalite Haldičky	1274 - Ostatné budovy, i.n.	zrekonštr. objekty	2019	18,00 €	18,00 €	2,70 €	15,30 €				
	1.2.3 Výstavba peších turistických trás, cyklotrás a odpočívadiel v okolí teréne s prepojením na Plejsy	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	vybudované trasy a odpočívadlá	2022	85,00 €	85,00 €	12,75 €	72,25 €				
Opat. 1.3	1.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií - I. etapa	2112 - Miestne komunikácie	750 m zrekonštr. komunikácií	2018	80,00 €	80,00 €	80,00 €					
	1.3.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií - II. etapa	2112 - Miestne komunikácie	900 m zrekonštr. komunikácií	2019-2020	100,00 €	100,00 €	100,00 €					
Opat. 1.4	1.4.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	220 zrekonštr. bodov VO	2021	150,00 €	150,00 €	22,50 €	127,50 €				

	1.4.2 Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	50 nových bodov rozhlasu	2021	35,00 €	35,00 €	5,25 €	29,75 €				
Opat. 1.5	1.5.1 Rozvoj partnerskej spolupráce		2 podporené partnerské projekty ročne	2018-2022	5,00 €	5,00 €	5,00 €					
II. Sociálna politika					787,00 €	787,00 €	170,75 €	616,25 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 2.1	2.1.1 Výstavba nízkoštandardných domov pre MRK	1110 - Jednobytové budovy	8 vybudovaných domov	2022	240,00 €	240,00 €	36,00 €	204,00 €				
Opat. 2.2	2.2.1 Revitalizácia námestia pred kultúrnym domom	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	revitalizované verejné priestranstvá	2019	50,00 €	50,00 €	7,50 €	42,50 €				
Opat. 2.3	2.3.1 Výstavba kamerového systému	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	18 osadených kamier	2018	27,00 €	27,00 €	27,00 €					
Opat. 2.4	2.4.1 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	1274 - Ostatné budovy, i.n.	zrekonštruované objekty	2018-2019	35,00 €	35,00 €	5,25 €	29,75 €				
	2.4.2 Oprava strechy kultúrneho domu	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	zrekonštruované objekty	2021	25,00 €	25,00 €	3,75 €	21,25 €				
	2.4.3 Rekonštrukcia interiéru kultúrneho domu	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	zrekonštruované objekty	2022	35,00 €	35,00 €	5,25 €	29,75 €				
	2.4.4 Úprava priestorov cintorína		50 nových hrobových miest	2021	20,00 €	20,00 €	20,00 €					
Opat. 2.5	2.5.1 Vybudovanie Zariadenia pre seniorov	1264 - Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	vybudované zariadenie s kapacitou 20 miest	2022	250,00 €	250,00 €	37,50 €	212,50 €				

Opat. 2.6	2.6.1 Oprava strechy na budove MŠ	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	zrekonštruované objekty	2018	25,00 €	25,00 €	3,75 €	21,25 €				
	2.6.2 Oprava a výmena detských preliezok v areáli MŠ	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	zrekonštruované preliezky	2018	13,00 €	13,00 €	1,95 €	11,05 €				
Opat. 2.7	2.7.1 Rekonštrukcia areálu multifunkčného ihriska	2411 - Športové ihriská	zrekonštruované ihriská	2020	27,00 €	27,00 €	4,05 €	22,95 €				
	2.7.2 Oprava detského ihriska a komunikácie pri hostinci	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	zrekonštruované objekty	2018	25,00 €	25,00 €	3,75 €	21,25 €				
Opat. 2.8	2.8.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí		podporené miestne kultúrne a športové podujatia a telesá	2018-2022	15,00 €	15,00 €	15,00 €					
III. Environmentálna politika					385,00 €	385,00 €	62,00 €	323,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 3.1	3.1.1 Výstavba kontajnerových stojísk na triedený odpad	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	vybudovaných 5 kontajnerových stojísk	2020	5,00 €	5,00 €	5,00 €					
	3.1.2 Výstavba zariadenia na spracovanie a triedenie odpadov	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	vybudovaná linka na spracovanie odpadov	2019	125,00 €	125,00 €	18,75 €	106,25 €				
Opat. 3.2	3.2.1 Výstavba protipovodňovej a požiarnej nádrže	2152 - Priehrady	vybudované nádrže	2020-2022	180,00 €	180,00 €	27,00 €	153,00 €				
	3.2.2 Rekonštrukcia lesných ciest		4 000 m zrekonštruovaných lesných ciest	2021-2022	75,00 €	75,00 €	11,25 €	63,75 €				
Celkom					1 676,50 €	1 676,50 €	469,50 €	1 207,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

System hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PHSR bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce.

Nasledujúca hodnotiacia tabuľka pre výber projektov je upravená pre potreby obce. Najvyššiu prioritu (úroveň dôležitosti) majú projekty, ktorých realizácia vyplýva priamo z legislatívy a projekty, ktoré budú riešiť výrazne naliehavú havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Kategória s vysokou prioritou zahŕňa projekty s oporou vo VZN obce, projekty Miestnej akčnej skupiny, oblastnej organizácie cestovného ruchu, projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením (príp. aj projekty s ukončeným procesom verejného obstarávania), projekty, na ktoré sa dajú získať zdroje z EŠIF a/alebo ich realizácia je zároveň nutná pre rozvoj obce a projekty, ktoré majú vysokú podporu u obyvateľstva. Kategória so strednou úrovňou dôležitosti obsahuje tie projekty, ktoré majú možnosť byť spolufinancované z európskych štrukturálnych a investičných fondov a/alebo ich realizácia je zároveň vhodná pre rozvoj obce. Kategóriu 4 a 5 predstavujú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez spracovania prvotných analýz, projektovej dokumentácie, stavebného povolenia a pod.).

Formulár 18 (F3): Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia	a) projekty vyplývajúce zo zákona alebo legislatívy EÚ b) projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu	2.4.4;
2	Vysoká	a) projekty s oporou vo VZN obce b) projekty s právoplatným stavebným povolením c) projekty MAS d) projekty OOCR e) projekty miestnych rozvojových organizácií f) projekty s vysokou podporou obyvateľov g) projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce nutná	1.2.1; 1.2.3; 1.3.1; 2.4.2; 2.4.3; 2.6.1; 2.7.2; 3.1.2;
3	Stredná	projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce vhodná	1.2.2; 1.3.2; 1.4.1; 2.1.1; 2.2.1; 2.3.1; 2.4.1; 2.5.1; 2.6.2; 2.7.1; 2.8.1; 3.1.1; 3.2.1; 3.2.2;
4	Nízka	projekty v štádiu zámerov / úvah	1.1.1; 1.4.2; 1.5.1;
5	Najnižšia	ostatné	

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Záver

Formulár 19 (Z1): Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<p><u>Názov dokumentu:</u> Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žakarovce na roky 2018 – 2022</p> <p><u>Štruktúra dokumentu:</u> dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanéj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015 a podľa Metodiky na spracovanie Programu rozvoja obce, vydanéj Inštitútom priestorového plánovania, september 2016.</p>
Spracovanie	<p><u>Forma a obdobie spracovania:</u> spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Dokument bol spracovaný na jar 2018.</p> <p><u>Riadiaci tím:</u> riadiaci tím pozostával z 2 členov a v procese spracovania mal 2 pracovné zasadania.</p> <p><u>Pracovné skupiny:</u> pracovná skupina hospodárska mala 2 členov (počet pracovných zasadnutí 2), pracovná skupina sociálna 2 členov (2 zasadania) a pracovná skupina environmentálna 2 členov (1 zasadanie).</p> <p><u>Účasť verejnosti a komunikácia s ňou:</u> verejnosť bola vyzývaná participovať na procese spracovania PHSR prostredníctvom prieskumu názorov.</p> <p><u>Autor dokumentu:</u> RNDr. Radomír Babiak, PhD.; www.dokumentypreobce.sk</p> <p><u>Náklady na spracovanie:</u> z rozpočtu obce.</p>
Prerokovanie	<u>Prerokovanie v orgánoch samosprávy dňa:</u>
Schválenie	<u>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</u> „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Žakarovce na roky 2018 – 2022“.

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Prílohy

Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Riadiaci tím		Pracovná skupina – Sociálna	
Ing. Štefan Tulipán	koordinátor	Mgr. Michaela Regensbogenová	člen
RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen	RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen
Pracovná skupina - Hospodárska		Pracovná skupina – Environmentálna	
Lucia Šimová	člen	Lucia Laufová	člen
RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen	RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen
Partneri:			
Žakarovčan, o. z.			

Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Bazálne environmentálne informácie o sídlach Slovenska (www.beiss.sk)

Halás, M. (2008): Priestorová polarizácia spoločnosti s detailným pohľadom na periférne regióny Slovenska. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2

Inštitút priestorového plánovania (2016): *Stručná metodika spracovania Programu rozvoja obce a Spoločného programu rozvoja obcí*. Bratislava: september 2016.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

Korec, P. (2005): *Regionálny rozvoj Slovenska v rokoch 1989-2004*. Bratislava: Geografika, 2005. ISBN 80-969338-0-9, 227 s.

MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015, 62 s.

Mušinka, A., Škobla, D., Hurrle, J., Matlovičová, K., Kling, J. (2014): *Atlas rómskych komunít na Slovensku 2013*. Bratislava: UNDP, 2014. ISBN 978-80-89263-18-9, 120 s.

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

Operačné programy 2014-2020

Partnerská dohoda 2014-2020

PHSR Košického samosprávneho kraja 2016-2022

Povodňová dokumentácia obce Žakarovce

Program rozvoja vidieka 2014-2020

Register pozemkových spoločností

Register účtovných závierok

Stratégia Európa 2020

Súvaha obce Žakarovce k 31.12.2017

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Územný plán obce Žakarovce

Výkaz ziskov a strát obce Žakarovce k 31.12.2017

VZN č. 3/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Žakarovce

Weisová, D., Bernátová, M. (2012): *Strategické plánovanie samosprávy*. Žilina: Municipalia, 2012.

Zákon č. 389/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Internetové zdroje:

census2011.statistics.sk	www.minv.sk
datacube.statistics.sk	www.orsr.sk
datacube.statistics.sk/SODB/	www.pamiatky.sk
http://cp.atlas.sk	www.protipoziarne.sk
http://uzemia.enviroportal.sk	www.registeruz.sk
statdat.statistics.sk	www7.statistics.sk
www.beiss.sk	www.vs.sk/heraldreg
www.cdb.sk	www.zakarovce.sk
www.maps.google.com	www.zrsr.sk
www.mashnilec.sk	

Zoznam skratiek použitých v PHSR

AOTP	Aktívne opatrenia trhu práce	OcÚ	Obecný úrad
BRKO	Biologicky rozložiteľný komunálny odpad	o. i.	Okrem iného
CDB	Cestná databanka	OOCR	Oblasťná organizácia cestovného ruchu
CLLD	Community-led Local Development (Miestny rozvoj vedený komunitou)	OŠOC	Obecné športové a oddychové centrum
CR	Cestovný ruch	PA	Povodňová aktivita
ČOV	Čistička odpadových vôd	PP	Prírodná pamiatka
DHZ	Dobrovoľný hasičský zbor	PR	Prírodná rezervácia
EAO	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	POH	Program odpadového hospodárstva
EIB	Európska investičná banka	PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy	PPF	Poľnohospodársky pôdny fond
EZÚS	Európske zoskupenie územnej spolupráce	SHR	Samostatne hospodáriaci roľníci
ha	Hektár		
IBV	Individuálna bytová výstavba	ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
KZAM	Klasifikácia zamestnaní	ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
MAS	Miestna akčná skupina	ÚSES	Územný systém ekologickej stability
MOK	Maloobjemový kontajner	TTP	Trvalé trávne porasty
MRK	Marginalizované rómske komunity	UoZ	Uchádzač o zamestnanie
MSP	Malí a strední podnikatelia	VÚC	Vyšší územný celok
MŽP	Ministerstvo životného prostredia	VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
NPR	Národná prírodná rezervácia		

Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky

Obec si v tomto PHSR naplánovala realizovať viacero projektov/aktivít. Niektoré z naplánovaných projektov/aktivít sú pomerne jednoduché, nevyžadujú si veľké finančné, materiálne, príp. personálne úsilie. Na druhej strane, iné projekty si zo svojej povahy budú vyžadovať množstvo úsilia, času, schopností a financií. Akčný plán na daný rozpočtový rok predstavuje zhrnutie projektových zámerov a aktivít obce, ktoré sa plánujú realizovať v roku 2018 a výhľadovo aj v rokoch 2019 a 2020. Zložitejšie projekty/aktivity sú v tomto Akčnom pláne rozpracované formou Formuláru na prípravu projektov.

2018

- **1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci**
 Cieľ projektu/aktivity: Podporovať miestnych podnikateľov
 Termín realizácie: od 2018 každoročne
 Predpokladané náklady: 4 500,- eur
- **1.5.1 Rozvoj partnerskej spolupráce**
 Cieľ projektu/aktivity: Rozvíjať partnerskú spoluprácu
 Termín realizácie: od 2018 každoročne
 Predpokladané náklady: 1 000,- eur ročne
- **2.3.1 Výstavba kamerového systému**
 Cieľ projektu/aktivity: Prevencia kriminality v obci
 Termín realizácie: 2018
 Predpokladané náklady: 27 000,- eur
- **2.6.2 Oprava a výmena detských preliezok v areáli MŠ**
 Cieľ projektu/aktivity: Vytvoriť vhodné podmienky na realizáciu pohybových aktivít pre deti v MŠ
 Termín realizácie: 2018
 Predpokladané náklady: 13 000,- eur
- **2.7.2 Oprava detského ihriska a komunikácie pri hostinci**
 Cieľ projektu/aktivity: Vytvoriť vhodné podmienky na realizáciu pohybových a voľnočasových aktivít pre deti
 Termín realizácie: 2018
 Predpokladané náklady: 25 000,- eur
- **2.8.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí**
 Cieľ projektu/aktivity: Podporovať kultúrny a športový život v obci
 Termín realizácie: od 2018 každoročne
 Predpokladané náklady: 3 000,- eur ročne

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií - I. etapa
Cieľ projektu	Vybudovať kvalitné miestne komunikácie
Termín	2018
Garant	Obec Žakarovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	80 000,- eur
Zdroje financovania	štátne dotácie
Výstupy	Zrekonštruovaná vozovka na miestnych komunikáciách
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.1 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice
Cieľ projektu	Zabezpečiť kvalitné materiálo-technické podmienky a vybavenie pre činnosť DHZ-O
Termín	2018-2019
Garant	Obec Žakarovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	35 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruovaný objekt požiarnej zbrojnice
Užívatelia	Členovia DHZ-O

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.6.1 Oprava strechy na budove MŠ
Cieľ projektu	Zabezpečiť kvalitné materiálo-technické podmienky a vybavenie pre osoby v MŠ
Termín	2018
Garant	Obec Žakarovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	13 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruovaná strecha MŠ
Užívatelia	Deti a zamestnanci MŠ

2019

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.2.2 Rekonštrukcia amfiteátra v lokalite Haldičky
Cieľ projektu	Zabezpečiť dôstojné podmienky na realizáciu kultúrnych podujatí
Termín	2019
Garant	Obec Žakarovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	18 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruovaný areál amfiteátra
Užívatelia	Obyvatelia, účinkujúci a návštevníci obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.3.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií - II. etapa
Cieľ projektu	Vybudovať kvalitné miestne komunikácie
Termín	2019
Garant	Obec Žakarovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	100 000,- eur
Zdroje financovania	štátne dotácie
Výstupy	Zrekonštruovaná vozovka na miestnych komunikáciách
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.2.1 Revitalizácia námestia pred kultúrnym domom
Cieľ projektu	Vybudovať príťažlivý verejný priestor
Termín	2019
Garant	Obec Žakarovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	50 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruované a zrevitalizované verejné priestory
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.1.2 Výstavba zariadenia na spracovanie a triedenie odpadov
Cieľ projektu	Zabezpečiť efektívne triedenie a zhodnocovanie odpadov a zvýšiť zamestnanosť obyvateľstva
Termín	2019
Garant	Obec Žakarovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	125 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, EŠIF
Výstupy	Vybudovaná linka na triedenie odpadov
Užívatelia	Obyvatelia obce

2020

• 3.1.1 Výstavba kontajnerových stojísk na triedený odpad

Cieľ projektu/aktivity: Zabezpečiť efektívne triedenie a zhodnocovanie komunálnych odpadov

Termín realizácie: 2020

Predpokladané náklady: 5 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.2.1 Vybudovanie historickej banskej cesty
Cieľ projektu	Zvýšiť atraktivitu obce pre turistov
Termín	2020
Garant	Obec Žakarovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	27 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, EŠIF
Výstupy	Sprístupnená banská šachta, zriadené múzeum baníctva, osadené informačné tabule
Užívatelia	Turisti

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.7.1 Rekonštrukcia areálu multifunkčného ihriska
Cieľ projektu	Zabezpečiť pre obyvateľov kvalitné podmienky na vykonávanie športových aktivít
Termín	2020
Garant	Obec Žakarovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	27 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruovaný areál ihriska
Užívatelia	Obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.2.1 Výstavba protipovodňovej a požiarnej nádrže
Cieľ projektu	Zachytiť prítokovú vlnu a zabezpečiť dostupný a kapacitne postačujúci vodný rezervoár pre prípad požiaru
Termín	2020-2022
Garant	Obec Žakarovce
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	180 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, EŠIF
Výstupy	Vybudovaná priehradná nádrž
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce

Zoznam tabuliek, grafov a formulárov

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov	11
Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát.....	12
Tabuľka 3: Frekvencia zberu komunálnych odpadov pre domácnosti.....	14
Tabuľka 4: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva.....	14
Tabuľka 5: Veková štruktúra obyvateľov podľa produktívnych vekových skupín.....	18
Tabuľka 6: Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity	20
Tabuľka 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti.....	20
Tabuľka 8: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí	21
Tabuľka 9: Vývoj nezamestnanosti v obci	22
Tabuľka 10: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.12.2017	22
Tabuľka 11: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.12.2017	24
Tabuľka 12: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody.....	25
Tabuľka 13: Byty podľa obytných miestností	25
Tabuľka 14: Byty podľa obdobia výstavby.....	25
Tabuľka 15: Vybavenie technickou infraštruktúrou	26
Tabuľka 16: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2018)	26
Tabuľka 17: Infraštruktúra kultúry a športu	28
Tabuľka 18: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správných služieb.....	28
Tabuľka 19: Subjekty podľa právnej formy v obci Žakarovce.....	29
Tabuľka 20: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2017; v ha)	30
Tabuľka 21: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2017 (eur; netto).....	32
Tabuľka 22: Náklady a výnosy v roku 2017	33
Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Žakarovce	15
Graf 2: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2008-2017.....	16
Graf 3: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2008-2017	16
Graf 4: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2008-2017.....	17
Graf 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2017	18
Graf 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania	19
Graf 7: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.12.2017	23
Graf 8: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2017	24
Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR	6
Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR.....	7
Formulár 3 (Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR	8
Formulár 4 (Ú8): Štruktúra dokumentu	8
Formulár 5 (Ú6): Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHSR.....	34
Formulár 6 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií	35
Formulár 7 (A8): STEEP analýza.....	41
Formulár 8 (A10): SWOT analýza.....	42
Formulár 9 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov.....	47
Formulár 10 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí	50
Formulár 11 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR.....	54

Formulár 12 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce	56
Formulár 13 (R1): Akčný plán	61
Formulár 14 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania	64
Formulár 15 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia	66
Formulár 16 (F5): Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica.....	67
Formulár 17 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR.....	68
Formulár 18 (F3): Hodnotiaci tabuľka pre výber projektov	71
Formulár 19 (Z1): Schválenie PHSR	72